

Anne Sundvoll

**Kirkelig tjenestestatistikk i
KOSTRA-drakt. Et pilotprosjekt**

Notater

Forord

I denne dokumentasjonsrapporten presenteres arbeid og resultater fra gjennomføringen av en pilotundersøkelse for uttesting av elektronisk innrapportering av kirkelige tjenstedata. Rapporteringen har foregått på XML-skjema i datafangstløsningen KOSTRA (Kommune - Stat - Rapportering).

Formålet med pilotundersøkelsen har vært tredelt:

- Gjennomføring av en datainnsamling i miniskala for å generere erfaringer og kunnskap om hvordan vi best mulig tilrettelegger for elektronisk innrapportering av tjenstedata fra hhv. kirkelige menighetsråd og fellestråd
- Utrede muligheten for å rapportere tjenstedataene i to trinn - fra menighetsrådene via fellestrådene og inn til det sentrale datamottaket i Statistisk sentralbyrå
- Kvalitativ brukertesting av selve måleinstrumentet - "Årsstatistikk for Den norske kirke"

Pilotundersøkelsen er en oppfølging av "Utviklingsprosjektet for ny kirkelig tjenstedatastatistikk", som ble avsluttet våren 2004 og dokumentert i SSBs notatserie 2004/16. En viktig målsetting og grunnstein i utviklingsarbeidet har vært å legge til rette for redusert oppgavebyrde for svarpersonene og økt kvalitet på dataene som samles inn.

Statistisk sentralbyrå har stått for tilrettelegging og datainnsamlingen i pilotundersøkelsen. Kultur- og kirke departementet har vært oppdragsgiver.

I Statistisk sentralbyrå har Anne Sundvoll (Seksjon for datafangstmetoder) og Liv Taule (Seksjon for utdanningsstatistikk) samarbeidet om tilrettelegging og gjennomføring av pilotundersøkelsen. Bright Obeng Yeboah (Seksjon for IT-utvikling) har programmert det elektroniske spørreskjemaet. Magne Hopland (Seksjon for IT-utvikling) har koordinert det tekniske utviklingsarbeidet. Elisabeth Gulløy har bidratt på brukertestene. Det faglige arbeidet har vært ledet av Anne Sundvoll.

Kapittel 1 gir kort bakgrunn for pilotprosjektet. Kapittel 2 - 4 dokumenterer problemstillinger, metodevalg og resultater fra pilotundersøkelsen. Statistisk sentralbyrås anbefalinger om videre framdrift er gitt i kapittel 5.

Sammendrag

Pilotprosjektet for elektronisk innrapportering av kirkelige tjenstedata via datafangstløsningen KOSTRA, er utført av Statistisk sentralbyrå på oppdrag for Kultur- og kirke departementet. Arbeidet startet opp i høsten 2004 og ble avsluttet våren 2005.

Arbeidet i pilotprosjektet representerer en dirkete oppfølging av "Utviklingsprosjektet for ny kirkelig tjenstedatastatistikk", som ble avsluttet og dokumentert våren 2004 (SSB Notater 2004/16). Prosjektet utviklet et forenklet spørreskjema for innrapportering av tjenstedata fra menighetsrådene. Dokumentasjonsrapporten fra utviklingsprosjektet konkluderte med en anbefaling om en trinnvis implementeringsprosess.

I forbindelse med overgangen til elektronisk rapportering ble det vedtatt at det skulle gjennomføres en prøvedatainnsamling for å brukerteste det nye skjemaet, teste innsamlingsprosedyre, dataflyt og gi grunnlag for gode rutiner. Målsettingen for utviklingsarbeidet har vært å komme fram til et datainnsamlingsopplegg som legger til rette for redusert oppgavebyrde for svarpersonene og økt kvalitet på inndata.

Pilotprosjektet har vektlagt å holde datainnsamlingen på et *miniskala-nivå*, og har valgt å understøtte funnene fra datainnsamlingen med kvalitative metoder (bl.a. gjennomføring av brukertester og oppfølgingsintervju over telefon). Fordelen med kvalitative metoder, slik som brukertesting, er at de går i dybden (kartlegger årsaksforhold) og at de tilrettelegger for observasjon. Ved å støtte seg til disse metodene får man bedre innsikt i mulige problemer brukeren måtte ha ved gjennomføringen av rapporteringen - tolkningsproblemer, praktiske problemer i tilknytning til innhenting av grunndata, tekniske problemer, problemer med funksjonaliteten i skjemaet o.l. - og får i tillegg kartlagt *årsaken* til disse problemene.

Pilotundersøkelsen omfattet 13 kirkelige fellesråd (tilsvarende 53 menighetsråd), og ble gjennomført i samme tidsrom som den etablerte papirbaserte fullskalainnrapporteringen av tjenstedata til Norsk samfunnsviteskaplig datatjeneste (svarfrist for menighetsrådene den 5. februar og den 15. februar for fellesrådene). Deltakelse i pilotundersøkelsen var frivillig. 27 fellesråd (tilsvarende 59 menighetsråd) leverte data. Av disse hadde rundt en tredjedel mottatt en forespørsel om deltakelse i pilotundersøkelsen på forhånd, mens de øvrige hadde rapportert inn på egenhånd.

Fire av menighetsrådene ble kontaktet for gjennomføring av kvalitative brukertester. Ytterligere fire menighetsråd ble fulgt opp og intervjuet på telefon. I tillegg ble alle henvendelser til prosjektadministrasjonen loggført.

Innholdsfortegnelse

Forord	1
Sammendrag	2
Figurliste	4
1 Innledning	5
1.1 Bakgrunn for pilotprosjekt	5
2 Målsettinger og problemstillinger for pilotprosjektet	6
2.1 Målsettinger for pilotprosjektet	6
2.2 Ferdigstilling og testing av det elektroniske skjemaet.....	6
2.3 Utvalgsplan.....	10
2.4 Rekruttering.....	10
2.5 Opplegg for nedlasting av skjema og datamottak.....	11
2.6 Brukerkontakt og oppfølging	13
3 Metode	13
3.1 Gjennomføring av praktiske brukertester	13
3.2 Innhenting av brukererfaringer over telefon.....	13
3.3 Logging av henvendelser.....	14
3.4 Analyse av inndata	14
4 Resultater	14
4.1 Resultater fra brukertestene.....	14
4.1.1. Nedlasting, installering og innsending av skjemaet	14
4.1.2. Tekniske problemer i skjemaet	15
4.1.3. Logistikkproblemer	16
4.1.4. Skjemaspesifikke problemer	17
4.2 Resultater fra telefonintervjuene	21
4.2.1. Innspill til datafangstløsningen.....	21
4.2.2. Innspill til utforming av spørreskjemaet.....	22
4.3 Oppsummering av loggførte problemer	22
4.4 Analyse av inndata	24
4.4.1 Innkomne skjema	24
4.4.2. Gjennomgang av rapporterte data	24
5 Konklusjon og anbefalinger	25
Vedlegg 1: Kopi av papirskjema	29
Vedlegg 2: Elektronisk versjon av "Årsstatistikk for Den norske kirke"	33
Vedlegg 3: Rundskriv fra Den norske kirke.....	39
Vedlegg 4: Brev til alle kirkelige fellesråd og menighetsråd	42
Vedlegg 5: Brev til pilotfellesråd og -menighetsråd	45
De sist utgitte publikasjonene i serien Notater	47

Figurliste

Figur 1: Årsstatistikk for Den norske kirke, utsnitt av papirversjonen	7
Figur 2: Årsstatistikk for Den norske kirke. Utsnitt av e-skjemaet	9
Figur 3: Eksempel på dynamikk i skjermbildet.....	9
Figur 4: Eksempel på feilmeldingstekst	10
Figur 5: Link til egen innrapporteringsside for kirken fra SSBs KOSTRA-side	11
Figur 6: Innrapporteringsside for kirkelige fellesråd og menighetsråd	12
Figur 7: Utsnitt av spørreskjemaet. Spørsmålene om gudstjenester.....	18
Figur 8: Opplæring og diakoni. Utsnitt av spørreskjemaet	20
Figur 9: Dataflyt for "Årsstatistikk for Den norske kirke" - Pilotdatainnsamling.....	26
Figur 10: Dataflyt for "Årsstatistikk for Den norske kirke" - Forslag til ny modell	27

1 Innledning

1.1 Bakgrunn for pilotprosjekt

I 1999 ble det opprettet en KOSTRA arbeidsgruppe for kirkelig sektor etter initiativ fra daværende KUF (Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet), som blant annet skulle se på om all rapportering fra kirkelige organer kunne skje samlet via KOSTRA. En egen utredningsgruppe, ledet av Statistisk sentralbyrå (SSB), konkluderte med at det ville være mange fordeler med å samle økonomidata og tjenstedata om kirken i én institusjon, at rapporteringen burde skje elektronisk til SSB og at rapporteringsarbeidet burde revideres samtidig. Rapporten (SSB Rapporter 2001/29) fikk full tilslutning fra alle høringsinstanser i høringsrunden.

Allerede på det tidspunktet rapporten "Utredning av alternative rapporteringsløsninger for kirkelig tjenestetatistikk" forelå (2001), var det bred enighet om at den kirkelige tjenestetatistikken var moden for omlegging, både innholdsmessig og teknologisk.

På initiativ fra KKD ble det høsten 2002 planlagt et prosjekt som hadde til hensikt å se nærmere på den kirkelige tjenestetatistikken. Prosjektets formål var å revidere det eksisterende innsamlingsopplegget, med hensikt å forbedre kvaliteten på data som samles inn og redusere oppgavebyrden. Ambisjonen var å starte med blanke ark og finne fram til nødvendige og relevante tjenstedata som basis for framtidig statistikkproduksjon. Ett av arbeidsmålene i utviklingsprosjektet var dessuten å legge til rette for bedre harmonisering av rapporterte data og tilgjengelige grunndata fra kirkebok, dagsregister og lignende.

I perioden 2002 - 2004 ble utviklingsprosjektet for ny kirkelig tjenestetatistikk gjennomført og dokumentert (SSB Notater 2004/16). Dokumentasjonsrapporten munnet ut i et nytt forenklet skjemaenkast med tittelen "Årsstatistikk for Den norske kirke" (se vedlegg 1) samt skisse til dataflyt for elektronisk innrapportering. Statistisk sentralbyrå anbefalte i rapporten at den foreslåtte datafangstløsningen skulle testes ut i en pilotundersøkelse før man startet driften av det nye systemet.

2 Målsettinger og problemstillinger for pilotprosjektet

2.1 Målsettinger for pilotprosjektet

Hensikten med pilotprosjektet har vært å gjennomføre en prøvedatainnsamling for å teste ut valgt innsamlingsprosedyre og få kunnskap om eventuelle problemer og svakheter i rutinen. Målsettingen for utviklingsarbeidet har vært å komme fram til et datainnsamlingsopplegg som legger til rette for redusert oppgavebyrde for svarpersonene og økt kvalitet på inndata, sammenlignet med den eksisterende rapporteringen av tjenestedata til NSD.

Pilotprosjektet hadde flere delmål:

1. Ett av målene var å brukerteste det nye skjemaet for elektronisk innsamling av kirkelige tjenestedata for å få innblikk i om spørsmålsutforminger, veiledningstekster og utforming av svarfeltene fungerte etter hensikten.
2. Ett annet uttalt mål var å få kunnskap og innsikt i hvordan svarpersonene organiserte arbeidet med å svare på skjemaet, for å gi grunnlag for gode dataregistreringsrutiner.
3. Ett tredje mål var å samle erfaringer og dokumentere eventuelle problemer - tekniske, praktiske o.l. som svarpersonene opplevde.
4. I denne undersøkelsen har vi testet datainnsamling i to trinn, fra menighetsrådene - via fellestrådene og videre til det sentrale datamottaket i Statistisk sentralbyrå. Det var viktig å få innsikt i om denne "logistikkrutinen" eller arbeidsdelingen fungerte etter intensjonen.
5. Ett femte mål var å analysere inndataene og vurdere svarkvaliteten.
6. I tillegg ønsket oppdragsgiver Statistisk sentralbyrås anbefaling om videre framdrift.

Pilotprosjektet har vektlagt å holde datainnsamlingen på et *miniskala-nivå*. Prosjektet har valgt å understøtte funnene fra datainnsamlingen med kvalitative metoder (bl.a. gjennomføring av brukertester og dybdeintervjuer). Fordelen med kvalitative metoder, som brukertesting, er at de går i dybden (kartlegger årsaksforhold) og at de tilrettelegger for observasjon. Ved å støtte seg til disse metodene får man bedre innsikt i mulige problemer brukeren måtte ha - tolkningsproblemer, praktiske problemer i tilknytning til innhenting av grunndata, tekniske problemer, problemer med funksjonaliteten i skjemaet o.l. ved gjennomføringen av rapporteringen, og får i tillegg kartlagt *årsaken* til disse problemene.

De kvalitative metodene vi benytter i planlegging og testing av nye datafangstopplegg kjennetegnes ved at de er svært brukerorienterte. Vi vet at brukeropplevelsen av spørreskjemaet og datafangstløsningen påvirker kvaliteten på dataene som rapporteres. Ved å ta brukerne med på råd og legge til rette for en best mulig brukeropplevelse, vil vi også legge "aksjer" i statistikkproduktet.

I det følgende har vi beskrevet egenskaper ved det nye e-skjemaet "Årsstatistikk for Den norske kirke". Siden skjemaet foreligger både i papirutgave og som e-skjema, og det mest sannsynlig vil bli snakk om et flermethodedesign i en fullskalarapportering, har vi valgt å sette fokus på sammenligning av skjemavariantene.

2.2 Ferdigstilling og testing av det elektroniske skjemaet

Som del av "Utviklingsprosjektet for ny kirkelig tjenestestatistikk" ble det utviklet en e-skjemaprototyp (ufullstendig testversjon) basert på papirutgaven av skjemaet. Det elektroniske skjemaet ble innholdsmessig (dvs. spørsmålsdesignet er) utviklet etter mal fra papirversjonen, men skjemadesignet er styrt av KOSTRA-teknologien.

Gjeldende retningslinjer for papirskjema (en håndbok for dette er under utvikling i Statistisk sentralbyrå) anbefaler:

- Gjennomføring av en fast leseretning
- En tydelig og fortløpende spørsmålsnummerering
- Uthevet spørsmålstekst (fete typer)
- Veiledning skal stå i tilknytning til spørsmålene, men ikke i fete typer
- Framtredende svarfelt (hvit på dus grå bakgrunn)
- Hensiktsmessige overskrifter for å skille ulike tema fra hverandre
- Tydelige og enkle visuelle prinsipper for flyt og hoppstruktur (innebærer blant annet bruk av piler for å lede leseren til rett spørsmål)

Alle prinsippene nevnt ovenfor bør gjennomføres konsekvent. Alle grafiske virkemidler bør dessuten tilordnes et entydig budskap. Like viktig er at alle grafiske virkemidler (linjer, bokser, figurer/symboler, fargebruk, etc.) som *ikke* har noe klart budskap fjernes, fordi det representerer støy for brukeren. "Less is more" er i høyeste grad et gjeldende prinsipp for design av spørreskjema. Prinsippene nevnt overfor ble forsøkt gjennomført i papirutgaven av "Årsstatistikk for Den norske kirke" (se utsnitt av skjemaet i figur 1 nedenfor og vedlegg 1 for hele skjemaet).

Figur 1: Årsstatistikk for Den norske kirke, utsnitt av papirversjonen

Adobe Reader - [0522b-booklet-2005.pdf]

Statistisk sentralbyrå
Statistik Norway

Seksjon for utdanningsstatistikk
2225 Kongsvinger
Telefon: 62 88 50 00, Telefaks: 62 88 50 30

Ungjitt
taushetsplikt

Årsstatistikk for Den norske kirke

Skjemaet omfatter virksomhet i soknet for kalenderåret 2005.

Navn på sokn: Kommunenummer:

Viktig: Det er viktig at utfyllingen blir utført nøyaktig, da skjemaet skal leses maskinelt. **Bruk blå eller svart penn.**

Sett kryss slik: og ikke slik: Hvis kryss i feil rute: Skriv tall slik:

Innmeldinger og utmeldinger

1 Hvor mange innmeldinger ble registrert? Unntatt dåp Antall innmeldinger

2 Hvor mange utmeldinger ble registrert? Antall utmeldinger

Kirkelige handlinger

3a Hvor mange dåpshandlinger (barn og voksne) ble utført i soknet? Antall → 3b Hvor mange av disse døpte hadde bostedsadresse i soknet? Antall

4 Hvor mange ble konfirmert i soknet? Antall som deltok i forbønnshandlingen Antall

5a Hvor mange kirkelige vigslere ble utført i soknet? Antall ekteskapsinngåelser med forbønn Antall → 5b I hvor mange av disse vigslene hadde minst én av Antall

Når vi utvikler elektroniske spørreskjema med basis i et papirskjema, er ikke idealet å blåkopiere papirversjonen ("sette strøm" på papirskjemaet), men å videreføre prinsippene som ligger til grunn for utforming av gode papirskjema og samtidig utnytte teknologien best mulig. For å forebygge metodeeffekter, bør vi sørge for at selve spørsmålsdesignet er mest mulig likt, selv om løsningskonseptet (web/skjemadesignet) nødvendigvis vil variere noe.

Ved overgang fra papir til web ønsker en surveymetodiker ideelt sett å utnytte teknologien best mulig, slik at brukeren opplever:

- Enkel adkomst til skjemaet og til rutinen for forsendelse av data
- Styrt spørsmålgjennomgang (automatisk ruting til rett spørsmål)
- Gjennomføring av automatiserte validerings- og sumkontroller, slik at feil kan rettes opp med det samme.

Samtidig arbeider vi for vi at de prinsippene som gjelder for godt design av selvadministrerte skjema (se f.eks. Dillman 2000, og Haraldsen 2003) skal få gjennomslag.

I selvadministrerte løsninger hvor vi *ikke* har en intervjuer til stede for å oppklare misforståelser og rette opp feil, settes det naturlig nok enda strengere krav til den visuelle framføringen av de oppgavene vi ønsker at svarpersonen skal ta stilling til. Hensikten med å vektlegge visuelt design er ikke å "forskjønne" skjemaet, men å styrke brukeropplevelsen, forebygge målefeil og i neste trinn øke kvaliteten på inndataene.

XML-skjemaene som utvikles i datafangstløsningen KOSTRA har i dag et fast design. Grunnlaget er registrering og organisering av metadata, og generering av et spørreskjema i neste trinn. Metadatane er organisert i rader og kolonner. Alle tekster (innledningstekster, overgangstekster, spørsmåltekster, veiledningstekster og svaralternativer) kodes med en nivå-kode, slik at skjemaet visuelt sett representerer et hierarki av koder. På grunn av at både vertikale og horisontale linjer vises i skjemaløsningen, får skjemaene et åpenbart "tabellpreget" visuelt design. Designmessig har løsningen en del å hente i forhold til det bl.a. ledende web-survey metodikere (Mick Couper m.fl) vil ha kalt "a clean design". Dette skyldes *støynivået* i skjermbildet. Likevel framstår temainndeling og flyt relativt intuitiv for brukeren på grunn av at alle overskriftene er uthevet i sorte rammer (se figur 2 for utsnitt av skjemaet og vedlegg 2 for hele skjemaet), og at feltet cursor (dvs. svarpersonen) til enhver tid befinner seg i, markeres med gult.

Standard skjema er på én side, men med vertikal og eventuelt horisontal skrollfunksjon. Løsningen egner seg best for korte, statiske skjema, der alle brukerne skal svare på samtlige spørsmål.

Den dynamikken som i dag finnes i løsningen er illustrert i figur 3 på neste side. Svarfelt kan lukkes eller åpnes avhengig av hva svarpersonen foretar seg i det foregående spørsmålet. I dette tilfellet (se figur 3) har vi valgt et design der svarfeltet lukkes hvis svarpersonen har merket av for svaralternativet "ja". Svarpersonen hopper da automatisk forbi oppfølgingsspørsmålet.

Med tanke på spørsmålsdesignet (visuell utforming av spørsmåltekst, veiledning og svarfelt) er det klare forskjeller mellom papir- og e-skjemaversjonen. Dette var vi oppmerksomme på i designfasen. Det er ønskelig med et designverktøy som gjør det lettere å styre utformingen av e-skjema etter gjeldende regler for utforming av gode papirskjema. Konsekvensene av designforskjeller mellom papir- og e-skjema, slik det oppleves av brukerne, er kommentert i kapittel 4.

Figur 2: Årsstatistikk for Den norske kirke. Utsnitt av e-skjemaet

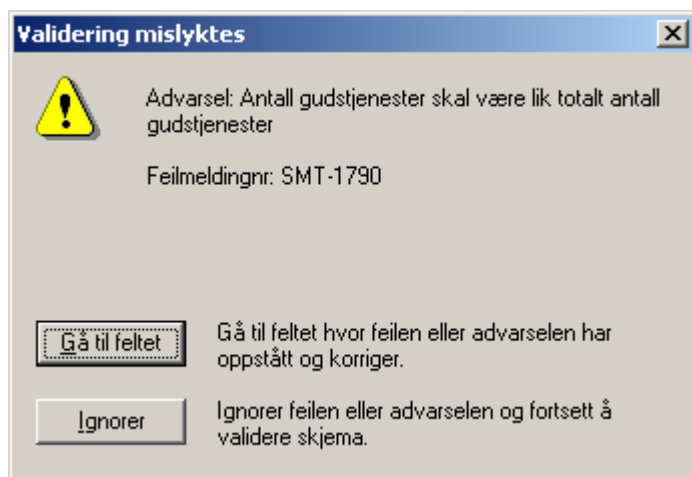
Figur 3: Eksempel på dynamikk i skjermbildet

Det elektroniske skjemaet inneholder både mange valideringskontroller og sumkontroller. Den klare fordelene med de programmerte kontrollene er at revisjonsarbeid kan flyttes til selve skjemautfyllingen. Feil og mangler rettes opp i utfyllingsøyeblikket, mens svarpersonen har spørsmålstekst og oppgaven ferskt i minnet.

Noe av utfordringen med å programmere egenskaper, som automatiske validitetskontroller og sumkontroller er å tilordne meningsfylte feilmeldingstekster. Disse tekstene vises i en pop-up, når og hvis svarpersonen gjør en feil, eller rapporterer mangelfullt.

Erfaringene fra utviklings- og testarbeidet tilsier at noe arbeid med tekstingen fortsatt gjenstår.

Figur 4: Eksempel på feilmeldingstekst

2.3 Utvalgsplan

Utredningen "Utviklingsprosjektet for ny kirkelig tjenestestatistikk" belyste en mangslungen norsk kirkevirkelighet, med stor variasjon mellom menighetsråd og fellesråd i hhv. byområder og i spredtbygde strøk.

Det er lett å tenke seg at store og små fellesråd støter på ulike utfordringer, strukturelt og organisatorisk, i forhold til infrastruktur og i forhold til personalsituasjon. Det var derfor helt sentralt at erfaringene fra en prøvedatainnsamling dekket ulike geografiske deler av landet, med vekt på en hensiktsmessig fordeling mellom "ettsokns-" og "flersokns-" fellesråd i utvalget.

Seks ettsokns-fellessråd ble trukket ut. I tillegg til Oslo, som er i særstilling med hensyn på størrelse, ble seks andre flersokns-fellessråd trukket ut som pilotområder. Totalt 13 fellessråd, tilsvarende 53 menighetsråd, ble trukket ut til å delta i pilotundersøkelsen. Alle bispedømmene var representert i utvalget.

2.4 Rekruttering

Siden det for rapporteringsåret 2004 forelå en situasjon med dobbelrapportering for fellessråd og menighetsråd som ble omfattet av pilotundersøkelsen, var det naturlig å tilby rapportering på frivillig basis i denne runden. Det ble samtidig appellert sterkt til deltakelse, og at vi trengte både hjelp og innspill fra førestehandsbrukerne for å få testet og utredet et brukervennlig og hensiktsmessig elektronisk datainnsamlingsopplegg for kirkesektoren.

Pilotundersøkelsen ble omtalt i tre ulike henvendelser:

1. Kirkerådet omtalte den forestående pilotundersøkelsen i et felles brev til alle fellesråd og menighetsråd i sammenheng med den årlige innrapporteringen av "Kirkelig årsstatistikk" (se vedlegg 3).
2. Statistisk sentralbyrå sendte en samlet henvendelse til alle fellesråd og menighetsråd i forbindelse med innrapportering av økonomi- og regnskapsdata (se vedlegg 4).
3. Alle fellesråd og menighetsråd omfattet av piloten ble dessuten kontaktet med et separat brev (se vedlegg 5).

2.5 Opplegg for nedlasting av skjema og datamottak

Følgende elektroniske skjema ble utviklet for kirkesektoren for rapporteringsåret 2004:

Skjema 28: "Årsstatistikk for Den norske kirke"
Besvares av menighetsrådet, men videresendes til kirkelig fellesråd.
Frivillig å besvare for rapporteringsåret 2004

Skjema 31A: "Bevilgningsregnskap for kirkelige fellesråd"

Skjema 31B: "Balanseregnskap for kirkelige fellesråd"

Skjema 31C: "Bevilgningsregnskap for menighetsråd i flersoknskommuner"

Skjema 31D: "Balanseregnskap for menighetsråd i flersoknskommuner"

Svarpersonen får tak i skjemaene ved å gå inn på SSBs nettside - <http://www.ssb.no/kostra/> via link til egen innrapporteringsside for kirkelige fellesråd og menighetsråd (se figur 5 og 6).

Figur 5: Link til egen innrapporteringsside for kirken fra SSBs KOSTRA-side

The screenshot shows a web browser window displaying the SSB KOSTRA website. The browser's address bar shows <http://www.ssb.no/kostra/>. The website header includes the SSB logo and navigation links such as "Statistikkområder", "Statistikkbanken", "SSBmagasinet", "Forskning", "Nyttig", "Publikasjoner", and "Om SSB". A search bar is visible in the top right corner. The main content area features several sections:

- KOSTRA**: A sidebar menu with options like "Til tallene", "Flere tall i Statistikkbanken", "Om statistikken", "Kontaktpersoner", and "Arkiv".
- Rapportering for videregående opplæring (VIGO)**: Includes links for "XML Veiledning for VIGO" and "Installasjonsprogram for VIGO (Versjon: 12.10.2004)".
- Rapportering for kirkelige fellesråd og menighetsråd**: Features a prominent link: "Se egen innrapporteringsside".
- Rapportering for statlig regionalt barne- og familievern**: Includes a link: "Se egen innrapporteringsside".
- 2005-rapporteringen: Skjemaer for løpende registrering gjennom året**: Lists "Kvartalsvis regnskap" and "Skjema 11 og 15 er kun for kommuner som ikke leverer filuttrekk fra fagsystem".
- Tidligere år**: Lists links for "Innrapportering 2003", "Innrapportering 2002", and "Innrapportering 2001".

The browser's status bar at the bottom shows the URL <http://www.ssb.no/kostra/kirke/2004/main.html>.

Figur 6: Innrapporteringside for kirkelige fellestråd og menighetsråd

The screenshot shows a web browser window displaying the KOSTRA reporting page for 2004. The browser's address bar shows 'http://www.ssb.no/kostraj'. The page header includes the logo for 'Statistisk sentralbyrå Statistics Norway' and a search bar. A navigation menu lists various sections: 'Statistikkområder', 'Statistikkbanken', 'SSBmagasinet', 'Forskning', 'Nyttig', 'Publikasjoner', and 'Om SSB'. The main content area is titled 'Rapportering for kirkelige fellestråd og menighetsråd' and 'Innrapportering for regnskapsåret 2004'. It features several sections: 'Status innrapportering' with a link to 'Status innrapportering - krever brukernavn og passord'; 'Spørsmål og svar' with a link to 'Spørsmål og svar'; 'Informasjonsbrev' with a link to 'Informasjonsbrev fra SSB'; 'Skjema og veiledning' with links to 'Installasjonsprogram for elektroniske skjemaer, kirke (Versjon: 05.01.2005)', 'Veileder XML innrapportering', and 'Utskriftsvennlig versjon av skjema og veiledning (pdf-format)'; 'Utskriftsvennlig versjon av skjema'; 'Java-miljø som trengs for flatfilskonverteringen i XML-løsningen' with a link to 'JRE: Versjon 1.4.2'; and 'Regnskap' with a link to 'Håndbok for kirkelige fellestråd -rapportering 2004. Oppslagshefte til hjelp ved filuttrekk for Elektroniskrapportering, regnskap. November 2004 (pdf)'. The footer of the page reads '2004 © Statistisk sentralbyrå'. The browser's status bar at the bottom indicates 'Done, but with errors on page.' and 'Internet'.

Innrapporteringsiden er delt inn i ”Status innrapportering”, ”Spørsmål og svar”, ”Informasjonsbrev” samt ”Skjema og veiledning”. Under ”Skjema og veiledning” ligger installasjonsprogrammet, en veiledning til innrapportering på XML, samt en utskriftsvennlig versjon av skjemaet og veiledningen.

Skjemaene installeres i en felles pakke, hvor første trinn er å lagre installasjonspakken på harddisk, og så kjøre selve installasjonen. Til å gjøre installasjonen trenger man en pinkode (tilsendt fra SSB) og fellestrådets organisasjonsnummer.

I siste trinn kan man gjenfinne flere kataloger utpakket på harddisken, hvorav én inneholder skjemaene i HTML-format, som deretter må åpnes (dobbelklikk) for å kunne begynne selve rapporteringen.

I bunn av skjemaet finnes en funksjonsknapp for automatisk datarapportering og lagring av skjemaet på egen harddisk. Skjemaet som lagres er i XML-format. Skjemaet sendes og mottas automatisk som vedlegg til e-post på adressen: mlmottak@kostra.no. Svarpersonen mottar så en kvittering.

2.6 Brukerkontakt og oppfølging

Henvendelsen fra Statistisk sentralbyrå med informasjon om pilotundersøkelsen ble sendt 10. januar. Rapporteringsfrist ble satt til 5. februar for menighetsrådene og 15. februar for fellelrådene.

I uke 5 (01. - 04. februar) kontaktet Statistisk sentralbyrå flere av menighetsrådene og fellelrådene for gjennomføring av brukertester. Samtlige forespørsler ble møtt med positiv respons.

I uke 6 og 7 ble alle menighetsråd og fellelråd omfattet av pilotundersøkelsen kontaktet på telefon for å avklare og løse opp i eventuelle problemer, og samtidig få oversikt over status i rapporteringsarbeidet.

Siden KOSTRA ble valgt som datafangstkanal for pilotundersøkelsen var det naturlig at KOSTRA-support (1. linje-tjenesten) hadde ansvaret for den tekniske delen av brukerkontakten. I tillegg ble brukerne oppfordret til å kontakte pilotadministrasjonen direkte hvis det var spørsmål i tilknytning til selve skjemautfyllingen, eller hvis brukeren hadde innspill eller kommentarer til løsningen. Det var flere av pilotbrukerne som benyttet seg av denne oppfordringen. Prosjektadministrasjonen etablerte et regneark hvor alle kontakter ble loggført.

3 Metode

3.1 Gjennomføring av praktiske brukertester

Det ble gjennomført i alt tre brukertester. (I alt planla vi fire tester, men fikk ett sykdomsforfall). Testene ble gjennomført på brukerens kontor med en moderator og en sekretær fra Statistisk sentralbyrå til stede. Hensikten med brukertestene var å få innblikk i den umiddelbare brukeropplevelsen ("der-og-da-opplevelsen") av skjemaet og datafangstdesignet. Et annet mål var å få innblikk i hvor godt funksjonaliteten i skjemaet fungerte i praksis.

Testene ble gjennomført ved hjelp av observasjon, ledsaget av "tenk høyt"-metodikk - at testpersonen selv førte ordet og fortalte hva han/hun gjorde og hvordan han/hun resonnererte for å komme fram til et svar eller utføre en aktiv handling. Moderators (testleders) rolle skulle være tilbaketrasket under denne seansen, men moderator hadde mulighet til å stille spontane oppfølgings spørsmål underveis. Etter "tenk-høyt"-delen stilte moderator sine planlagte oppfølgings spørsmål. Sekretæren tok notater.

Testene ble henholdsvis videofilmet og tatt opp på diktafon, for å ha muligheten til å gå tilbake til originalkilden under analysen. I tilfeller uten sekretær til stede, ble hele intervjuet transkribert etter lydopptakene, etter at intervjuet var avsluttet. Brukertestene tok i snitt om lag 1 ½ time. Alle lydopptak ble avtalt slettet etter en gitt tidsperiode.

3.2 Innhenting av brukererfaringer over telefon

Brukertestene ble av ressursmessige hensyn gjennomført i det sentrale østlandsområdet. Det var svært ønskelig å oppnå en bredest mulig kunnskap om hvordan skjemaet og rapporteringsløsningen fungerte for hele pilotutvalget av fellelråd og menighetsråd. Derfor ble det gjennomført ytterligere fire telefontintervju med menighetsråd og fellelråd i pilotutvalget. Intervjuene ble gjennomført i etterkant av skjemautfyllingen (som retrospektive intervju der man spør om forhold tilbake i tid), for å få kunnskap om hva brukerne satt igjen med av inntrykk *etter* å ha rapportert tjenestedataene.

Telefonintervjuene hadde som formål å supplere inntrykkene og kunnskapene som brukertestene genererte. Informantene ble rekruttert over telefon, som del av den sentrale oppfølgingen. Samtalene ble ikke tatt opp på lydbånd, men det ble tatt notater underveis.

3.3 Logging av henvendelser

I informasjonsbrevet til pilotkommunene ble brukerne oppfordret til å ta kontakt med prosjektadministrasjonen hvis de hadde problemer eller spørsmål som gjaldt selve skjemaet. Alle tekniske spørsmål ble rutet til 1- linje brukertjenesten (KOSTRA-support).

Prosjektadministrasjonens logg viste alle innkomne henvendelser som gjaldt selve spørreskjemaet, samt alle utgående oppfølgingssamtaler. Det ble loggført når kontakten hadde funnet sted, hvem som ringte, opplysninger om hva kontakten gjaldt, hvilket tiltak som ble iverksatt og hvem som tok i mot samtalen.

3.4 Analyse av inndata

Alle besvarte innrapporterte skjema ble sendt til KOSTRA-mottaket som vedlegg til e-post. På grunn av prosjektets kvalitative innretning (miniskalaformat), ble det valgt å ikke publisere pilotdataene. Alle innkomne skjema ble analysert ved å gå inn på hvert enkelt skjema. Et av formålene var å sjekke for innkonsistenser i de rapporterte opplysningene, partielt frafall, forekomster av ekstremverdier samt andre tegn på kvalitetsproblemer.

4 Resultater

4.1 Resultater fra brukertestene

4.1.1. Nedlasting, installering og innsending av skjemaet

Pilotprosjektet har hatt til hensikt å teste ut en to-trinns rapporteringsløsning for innrapportering av tjenestedata fra menighetsrådene, via fellestrådene og inn til et sentralt datamottak i Statistisk sentralbyrå. En del av fokus blir da naturlig nok rettet mot alt som har med rapporteringsveiene å gjøre.

I brukertestene bad vi testpersonen om å utføre de oppgavene som måtte til for å starte utfyllingen av tjenesteskjemaet (som i KOSTRA-sammenheng bærer navnet skjema28). I to av testene hadde brukerne utført nedlastningen og installeringen på forhånd. I disse tilfellene rekonstruerte vi handlingene og spurte om hvilke erfaringer de hadde med å laste ned og installere skjemapakken, bestående av tjeneste- og økonomiskjema for kirkelig sektor.

Nedlasting og installering av skjema byr på problemer

Brukertestene viste at det er både tekniske og praktiske problemer i tilknytning til nedlastning og installering av skjemapakken. I flere av testene hadde brukerne problemer med å finne igjen skjemapakken på egen harddisk. I en av testene oppsto tekniske problemer både i forbindelse med selve nedlastningen av skjema og forsendelse av data (se beskrivelse nedenfor).

Lite tilgang på IT-ressurser på menighetsrådsnivå

I pilotundersøkelsen ble det lagt opp til at skjemaene skulle installeres og åpnes både på menighetsrådsnivå og på fellesrådsnivå, i det første tilfellet for utfylling og i det andre i kontrolløyemed.

Erfaringer fra KOSTRA generelt viser at IT-ansvarlig ofte er involvert i oppgaven med å installere KOSTRA-skjemaene. Dette pilotprosjektet har illustrert at tilgangen på IT-ressurser er betydelig mindre når vi kommer ned på menighetsrådsnivå. Følgelig er omkostningene rundt den tekniske administrasjonen av skjemaet (alt som *ikke* har med selve utfyllingen å gjøre) relativt høyere.

Brannmur-/Sikkerhetsproblematikk

I den første brukertesten hadde testpersonen problemer med å laste ned skjemaet fra SSBs nettsider. Dette hadde sammenheng med brannmuren og innstillingen av sikkerhetsnivået for kommunen. Testpersonen (som forøvrig også var IT-ansvarlig) gikk inn og justerte sikkerhetsnivået, og fikk deretter lastet ned skjemaet uten problemer. Testpersonen kommenterte imidlertid at det burde vært tydelig informasjon om hvordan man håndterte en slik situasjon.

Selv om det endte bra i dette tilfellet, kan vi ikke forvente at *den jevne bruker* har tilsvarende IT-kunnskaper som denne svarpersonen. Følgelig er det å forvente at det vil forekomme en del akutte problemer i nedlastingsfasen. Her er brukerne prisgitt at de både *får svar* og *den hjelpen de trenger* fra KOSTRA-support.

Problemer med innsending av skjema

I den samme brukertesen som er gjengitt og kommentert ovenfor, fungerte heller ikke den forhåndsdefinerte funksjonsknappen "Lagre og send som e-post". Årsaken til dette var at funksjonaliteten for disse skjemaene er tilpasset brukere som har Microsoft Outlook som standard for forsendelse av e-post. I dette tilfellet hadde kommunen Lotus Notes e-post-system. For å omgå problemet, lagret testpersonen skjemaet på harddisken, åpnet en ny e-post og hentet inn skjemaet som vedlegg. Testpersonen kommenterte at det også burde stå forklart noe sted om hvordan man løste denne type problemer i oversendelsen av dataene.

En annen testperson fikk ikke bekreftet at e-posten var sendt, og oppdaget at e-posten med skjemaet som vedlegg lå i ut-boksen, men med status "usendt post". Hun måtte da utføre en aktiv handling for å få sendt skjemaet. Hun hadde ingen forklaring på hvorfor denne hendelsen inntraff, og oppdaget problemet bare ved en tilfeldighet, da hun skulle sjekke at dataene faktisk var rapportert.

4.1.2. Tekniske problemer i skjemaet

Brukerne har kommentert navigasjonsmulighetene og funksjonaliteten i skjemaet. Dette er forhold som er svært viktig for brukeropplevelsen. Det er vanlig å tenke på skjemautfylling som et bytteforhold. En løsning som oppfattes som profesjonell og elegant for brukerne, gjengis gjerne med mer flid og anstrengelse i skjemautfyllingen, enn en løsning som framstår som tungvinn og gammeldags.

Forflytte seg i skjemaet

Flere av testpersonene reagerte på at det ikke gikk an å forflytte seg videre (nedover) i skjemaet ved å trykke "Enter". De påpekte av Windows-navigering burde være standard funksjonalitet i skjemaet. Flere av opplysninger hentes dessuten fra regnskap, og det ble kommentert av brukerne at for regnskapsfolk er "Enter" et standardvalg sammen med regnefunksjonen på høyre del av tastaturet.

Reaksjonene går på at det er lite brukervennlig å ikke kunne trykke "Enter" mellom innlastning av en serie med tall.

Gå tilbake og endre/redigere tidligere svar

Det var også flere av testpersonene som ønsket å gå tilbake for å endre/redigere tidligere svar, men som fikk problemer på grunn av kontrollene i skjemaet. De ble nødt til å undertrykke flere kontroller (trykke på funksjonsknappen "ignorer" - se figur 4) for å hoppe bakover i skjemaet. Flere av testpersonene betraktet en slik løsning som lite brukervennlig. Samtidig satt brukerne igjen med en opplevelse av at det går fint an å undertrykke kontroller. Dette er lite hensiktsmessig sett i forhold til de programmerte validerings- og sumkontrollene, hvor man nettopp legger opp til at brukeren må rette opp en påpekt feil før han/hun får lov til å gå videre i skjemaet.

Mellomlagre/gå midlertidig ut av skjemaet

En av testpersonene ønsket å ta en pause - mellomlagre skjema, avslutte og så gå tilbake til skjemaautkastet. Dette fikk hun ikke til. I bunn og grunn hadde flere av testpersonene hadde problemer med å finne tilbake til katalogen på harddisken hvor det ferdigutfylte skjemaet lå. Årsaken til dette er at de trykket på "lagre"-knappen som lagrer skjema med en automatisk tilordning til katalogstrukturen på harddisk.

Navigering og menyvalg for ettsokns fellestråd

En av testbrukerne rapporterte for et ettsokns fellestråd. Testpersonen fikk problemer med å skrive inn navn på soknet han rapporterte for, fordi rullgardinmenyen for registrering av menighetsrådets navn viste seg å være tom for alle ettsokns fellestråd.

Dessuten var rullgardinmenyen for registrering av tverrgående arbeid (temadel 10: "Felles virksomhet med andre sokn") tom. Testpersonen antydte at i disse tilfellene burde svarpersonen få tilgang på alle menighetsråd innen gjeldende bispedømme.

4.1.3. Logistikkproblemer

Arbeidsdeling mellom menighetsråd og fellestråd

Brukertestene viste at utfyllingen av skjemaene på grunnivået fungerte relativt bra, men at kontroll- og oppfølgingsrollen som fellestrådene var tiltenkt ikke fungerte etter intensjonen. Blant annet mottok SSB ingen skjemaer fra Oslo, selv om skjemautfylling og forsendelse på grunnivået fant sted.

Årsakene til disse logistikkproblemer er trolig flere. Vi tror det både skyldes dårlig oppfølging fra enkelte av fellestrådenes side, samt for kompliserte rutiner for nedlasting og åpning av ferdigutfylte skjemaer. Imidlertid har vi også erfart tilfeller der fellestrådet tok seg av å rapportere samtlige data.

Utskriftsvennlig versjon av skjemaet viktig

Vi har erfart at det er viktig for svarpersonene å etablere et grunnlagsmateriale for lettere å kunne repetere datainnsamlingen fra år til år. Utviklingsprosjektet viste at det tar flere år før "rapporteringen av tjenestedata sitter i fingrene".

Enkelte av testbrukerne hadde printet ut skjemaet og beholdt papirskjemaet som grunnlagsmateriale. Det er også en annen viktig grunn til at skjemaet skrives ut: *Svarpersonen trenger ofte å gjennomføre en mini-datainnsamling for å innhente aktuelle skjemaopplysninger fra prest, klokker, diakon, kateket og ungdomsarbeidere.* Vi mener at det ligger et stort forbedringspotensial med tanke på datakvalitet dersom registreringen av grunndataene gjøres kontinuerlig.

Med dagens situasjon oppgir brukerne at det vil være et behov for å få printet ut en utskriftsvennlig versjon av skjemaet, i arbeidet med å få tak i opplysninger som svarpersonen (den som "puncher" inn dataene) ikke har umiddelbar oversikt over eller som ikke kan gjenfinnes i noe register.

4.1.4. Skjemaspesifikke problemer

Papirversjonen av skjemaet "Årsstatistikk for Den norske kirke" ble pre-testet i flere runder under utviklingsfasen. Brukertesting i denne runden hadde som formål å avdekke behov for mer utdyping av spørsmålsteksten samt veiledning i tilknytning til spørsmålene.

Totalinntrykket fra testene viser at brukerne synes det nye skjemaet er betydelig enklere å fylle ut sammenlignet med forgjengeren - "Kirkelig årsstatistikk". Blant annet er en del tunge beregningsoppgaver fjernet.

Prosjektet har imidlertid hele veien vist at en ganske betydelig del av jobben *ikke* ligger i selve skjemautfyllingen, snarere i innhenting av grunndataene. Grunndataene hentes fra kirkeboka, kirkens dagsregister, ved å spørre personer for aktuelle ansvarsområder, og fra ulike elektroniske dataregistreringssystemer.

Under brukertesting framholdt flere av Oslo-testbrukerne et ønske om økt tilrettelegging for samordning mellom datarapporteringen til SSB og registrering av grunndata i dataregistreringssystemet Kardinal. Brukerne mener at en økt samordning mellom registrerte og rapporterte data vil gjøre arbeidet med den elektroniske innrapporteringen enklere og mer forutsigbart. Brukerne ønsker seg vekk fra manuelle tellinger og over på et mer samkjørt, automatisert system.

Testbrukerne anbefaler også at det i forbindelse med opptrapping til fullskaladrift produseres et rundskriv som utdyper de mest sentrale endringene i rapporteringen (med referanse til skjemainnholdet).

Tolkningsproblemer i skjemaet

Spørsmål/begreper som gir rom for tolkningsproblemer/tolkningsmangfold er gjengitt i det følgende:

Gravferder

"Utviklingsprosjektet for ny kirkelig tjenestestatistikk" avdekket at gravferder utføres på ulik måte rundt om i landet. For menighetsråd i Oslo oppstår tolkningsproblemet på grunnlag av at noen menigheter inkluderer gravferder (jordpåkastelser) *utenfor* soknets grenser i tellingen, mens andre menighetsråd ikke gjør det. Da blir totalen feil. Brukertestene viste at det er behov med en klarere veiledningstekst for å få bukt med denne feilkilden. Hvis gravferder fra felles kapeller og gravlunder skal inkluderes, bør dette spesifiseres i veiledningsteksten.

Totalt antall gudstjenester

Brukertestene avdekker problemer og feilsituasjoner i innrapporteringen av antall gudstjenester og hvor gudstjenestene foregikk. Summen av gudstjenester på søn- og helligdager (spørsmål 5.1.1. i det elektroniske skjemaet) og gudstjenester på hverdager (spørsmål 5.1.3. i e-skjemaet) skal gi totalt antall gudstjenester gjennom året. Denne totalen brukes i skjemaet som en innlagt kontroll for antall gudstjenester fordelt på sted.

Vi opplevde under testene at testpersonene ikke rapporterte konsistent, og at den programmerte sumkontrollen i spørsmål 5.2. utløste en feilmelding (se figur 4 og 7). Testbrukerne var ikke oppmerksomme på at spørreskjemaet ba om totalt antall gjennomførte gudstjenester. Dette tror vi kan ha sammenheng med at de er vant til å rapportere ulike typer gudstjenester hver for seg, og at det

gamle rapporteringsmønsteret "henger litt igjen i fingrene". Flere av testbrukerne hadde sågar en ferdig utfylt versjon av det gamle spørreskjemaet ("Kirkelig årsstatistikk") som utgangspunkt for rapporteringen. Dette er uheldig, da oppstillingene er helt annerledes i dette skjemaet.

Definisjon av ulike typer gudstjenester

Brukertestene viser at det fortsatt er noe problemer med å skille ulike typer gudstjenester fra hverandre. Dessuten er brukerne i tvil om hvor vidt gudstjenester på institusjon, minigudstjenester og andre andakter med gudstjenesteaktig karakter skal telle med,

Konklusjonen fra testingen er at spørsmålstekstene, veiledningstekstene og kontrollene i temadelen "Gudstjenester" bør gjennomgås før opptrapping til fullskaladrift.

Figur 7: Utsnitt av spørreskjemaet. Spørsmålene om gudstjenester

The screenshot shows a web browser window with the title "Skjema 28: Årsstatistikk for Den norske kirke - Microsoft Internet Explorer". The address bar shows the file path: "C:\Programfiler\Kirkelig statistikk-skjema 2004 (Års Kirkelige fellesråd)\Skjema_28.htm".

The main content area is titled "5. Gudstjenester" and contains the following sections:

1. Antall gudstjenester

	Antall	Antall personer som benyttet seg av tilbudene
1. Hvor mange gudstjenester ble totalt holdt på søn- og helligdager? I kirken og andre steder. Regn med julaften, 1. og 17. mai, påske-, pinse- og nyttårsaften.	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2. Hvor mange deltok på gudstjenestene på søn- og helligdager?	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3. Hvor mange gudstjenester ble totalt holdt utenom søn- og helligdager? Alle andre gudstjenester enn i spørsmål 5.1	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4. Hvor mange deltok på gudstjeneste utenom søn- og helligdager?	<input type="text"/>	<input type="text"/>

2. Hvor mange av gudstjenestene (5.1 og 5.3) foregikk ..

	Antall
a.... i soknets kirke(r) ?	<input type="text"/>
b.... på institusjon i soknet ?	<input type="text"/>
c.... på et annet sted enn i soknets kirke(r) eller på institusjon i soknet ?	<input type="text"/>

I det følgende ønsker vi informasjon om ulike typer gudstjenester.

3. Hvor mange av gudstjenestene (5.1 og 5.3) var :

	Antall	Totalt antall til nattverd	Totalt antall til skrite mål	Antall personer som benyttet seg av tilbudene
1. Gudstjenester med nattverd ?	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2. Gudstjenester med skriftemål ?	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Kontakt med skoler utenom gudstjenester

Brukertestene avdekket noe forvirring angående hvorvidt man kun skal regne med rene besøk i klassene (av prest, kateket og lignende) eller om man også skal ta med særskilte oppfølgingsmøter/konferanser med lærere. Dette bør komme tydelig fram av veiledningsteksten.

Vanskelige oppgaver

Registrering av frivillig arbeid

Det nye skjemaet ber om opplysninger om frivillig arbeid. Erfaringene fra brukertesting viser at store, levende menigheter har mange personer involvert i gjennomføringen av gudstjenester, diakonalt arbeid - spesielt barne- og ungdomsarbeid, komité- og utvalgsarbeid

Opptelling av konserter og musikkandakter

I flere av testene kom det fram at opptellingen av antall konserter og musikkandakter i regi av menigheten, samt oppslutningen om disse arrangementene er problematisk. For det første defineres *menigheten* ulikt fra sted til sted. For det andre føres det ikke en systematisk oversikt over *besøkstall*. Dette resulterer i en del syensing og i neste trinn noe ujevn kvalitet på inndataene.

Problemer med svarformater

Registrering av andre opplærings- og diakonale tilbud

Brukertestene viser at i den grad det er problemer med svarformatene, så er det mest framtrædende i temadelen for "Opplæring og diakoni". Her er testbrukerne på jakt etter å få registrert og få gitt uttrykk for de opplærings- og diakonaltilbudene de faktisk har hatt gående i rapporteringsåret. Enkelte steder ville de ha foretrukket åpne felt for å få spesifisert hvilke andre tilbud de har. Dette gjelder spesielt for spørsmål 6.3. "Hvilke andre opplærings- og diakonale tilbud.....til barn og unge?" og 6.7. "Hvilke andre diakonale tilbud.....til voksne?"

Frivillig arbeid - gjennomføring av kurs

Skjemaet ber om opplysninger om antall kurs for frivillige voksne medarbeidere. Brukertestene viser at svarpersonene vurderer "antall kurs" som for snevert - en litt for streng definisjon i forhold til de tilbudene som faktisk gis. Mange av *samlingene* er endags samlinger og treff, av typen motivasjonssamlinger, medarbeiderfester og ledermiddager. Testpersonene mener at telleenheten burde vært antall samlinger.

Samarbeid på tvers av soknegrensene - antall mulige samarbeidspartnere

I temadel 10: "Felles virksomhet med andre sokn" opplevde noen av menighetene at de ikke hadde mulighet til å registrere alle samarbeidspartnerne sine. I gjeldende versjon av skjemaet er det mulig å registrere inntil tre andre sokn man samarbeider med innfor hvert temaområde. Dette bør økes til fem.

Ofringer og innsamlinger - menighetens givertjenester

I temadel 12: "Ofringer, innsamlinger og gaver", ber skjemaet om opplysninger om totalbeløp innsamlet og andel av beløp (i kroner) som gikk til egen menighet. Dette gjelder imidlertid ikke for givertjenesten, der det bare spørres etter totalbeløpet. Flere av testpersonene mente det ville være hensiktsmessig å splitte også dette beløpet i to, etter formatet angitt ovenfor.

Figur 8: Opplæring og diakoni. Utsnitt av spørreskjemaet

6. Opplæring og diakoni
I det følgende er det snakk om den virksomheten som menighetsrådet og/eller prestene har ansvar for.

1. 4-årsbok/bibel/Det nye testamentet

		Antall barn som mottok bok
1. Ble det utdelt 4-årsbok ?	☐ Ja ☐ Nei	<input type="text"/>
2. Ble det utdelt bibel/Det nye testamentet til barn og unge ? Utenom konfirmanter	☐ Ja ☐ Nei	<input type="text"/>

2. Dåpsskole/søndagsskole

		Antall grupper	Antall personer som benyttet seg av tilbudene
1. Arrangerte menigheten dåpsskole for 6-åringer ?	☐ Ja ☐ Nei	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2. Hvor mange deltok totalt på dåpsskole ?		<input type="text"/>	<input type="text"/>
3. Drev menigheten søndagsskole eller tilsvarende grupper på hverdager ?	☐ Ja ☐ Nei	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4. Hvor mange slike grupper drev menigheten ?		<input type="text"/>	<input type="text"/>

3. Hvilke andre opplærings- og diakonale tilbud gav menigheten til barn og unge ?
Sett kryss for aldersgruppe og oppgi antall ulike tilbud. Korgrupper skal ikke føres her.

		Antall tilbud
1. Barn under skolealder	☐	<input type="text"/>
2. Barn i barneskolealder	☐	<input type="text"/>
3. Barn i ungdomsskolealder, unntatt konfirmanter	☐	<input type="text"/>

Andre kommentarer

Dåpshandlinger

Flere av testpersonene ga uttrykk for at de ønsket både å rapportere og for egen del, og for å føre oversikt over hvor mange personer som er døpt (uavhengig av hvor handlingen har funnet sted). Dette er en størrelse de er vant til å rapportere og som de anvender som grunnlag for egen statistikkproduksjon.

Forordnede gudstjenester

Flere av testpersonene etterlyste størrelsen antall forordnede gudstjenester.

4.2 Resultater fra telefonintervjuene

Telefonintervjuene ga et verdifullt supplement til brukertestene. I det følgende er hovedbudskapet fra intervjuene presentert:

4.2.1. Innspill til datafangstløsningen

Rolledeling

Både prester og menighetssekretærer er involvert i skjemautfyllingen. I sokn med knappe personellressurser tar ofte soknepresten et mer aktivt ansvar for skjemautfyllingen. Erfaringene viser at i disse tilfellene avsettes mindre tid til skjemaarbeid, på grunn av at presten har mange andre gjøremål og ansvarsområder.

Problemer med nedlasting og installering av skjema

Telefonintervjuene ga indikasjoner på at testbrukerne ikke har hatt problemer med å finne fram til rapporteringssiden (<http://www.ssb.no/kostra>), men at selve nedlastingen og installasjonen av skjemaet har bydd på problemer. En av informantene hadde sågar valgt å fylle ut og sende inn papirskjemaet i stedet for å gi seg i kast med den elektroniske utgaven. Vi har inntrykk av at brukerne betrakter den tekniske inngangsterskelen som høy.

Liten gjenkjennbarhet mellom papir og webskjema

Tilbakemeldingene fra brukere som både har vurdert papirskjemaet og det elektroniske skjemaet går på at det er liten gjenkjennbarhet mellom skjemaene.

- For det første er det ikke korresponderende nummerering mellom de to løsningene. Papirskjemaet har fortløpende nummerering (fra spørsmål 1 til 34), mens det elektroniske skjemaet er inndelt i 11 deler med nivåinndelt nummerering (f.eks. 5.3.1., 5.3.2 osv.). Veiledningen har tatt utgangspunkt i den elektroniske løsningen. I mange tilfeller blir papirversjonen (i pdf-format) brukt til å kladde ned opplysninger, eller innhente opplysninger fra andre ansvars personer (prest, klokker, kateket m.fl.). Da er det problematisk med en veiledning som ikke stemmer overens med nummereringen i skjemaet.
- Flere av telefoninformantene påpekte at enkelte av veiledningstekstene og overgangstekstene ikke stemte overens mellom de to versjonene, og at dette burde ryddes opp i. Flere steder påpekte de at selve spørsmålsdesignet (spørsmålsoppsettet) i e-skjemaet avvek fra papirskjemaet.

Vi anser det som svært sannsynlig at man ikke kommer utenom bruk av papirskjema i noen grad selv ved opptrapping til fullskala elektronisk datainnhenting. Harmonisering mellom papirskjema og elektronisk skjemaersjon står da sentralt.

Mulighet for tilbakerapportering

Brukerne er svært opptatt av hvordan det innsamlede datamaterialet kommer til anvendelse. Vi har sett at det legges et stort arbeid i rapporteringsarbeidet. Våre informanter har derfor etterlyst tilbakerapporteringsløsninger, hvor man får noe tilbake, enten bearbejdede tall for egen menighet, eller et relevant sammenligningsgrunnlag.

4.2.2. Innspill til utforming av spørreskjemaet

Kontroller og feilmeldingstekster til glede og besvær

Flere av informantene ga positiv tilbakemelding på den automatiske valideringen som ligger i det elektroniske skjemaet. De opplevde kontrollene og feilmeldingstekstene som betryggende i den forstand at det kom "en reaksjon" fra skjemaet hvis man rapporterte inkonsistent eller mangelfullt.

Samtidig påpekte de samme brukerne at det var behov for å se nærmere på utformingen av enkelte av kontrollene (betingelser for at en feilmeldingstekst skal komme opp) og utformingen av selve feilmeldingstekstene. Ett eksempel er betingelser og feilmeldingstekst i forbindelse med validering av spørsmål 5.3. i den elektroniske versjonen.

Mer tydelighet rundt ansvarsområder og avgrensning av virksomheten.

Med kirkens desentraliserte struktur og mangslungne virksomhet, har vi sett at det oppstår en del *gråsoner* i drifting av kirkelig virksomhet, hvor det reelle ansvarsområdet framstår som uklart. I mange tilfeller er det snakk om virksomhet som ikke menighetsrådet drifter som sådan, men aktivitet som oppstår og næres som en naturlig del av menighetslivet.

På grunnplanet er brukere opptatt av å få synliggjort all virksomhet som drives i/av menigheten. I arbeidet med utviklingen av skjemaet ble det konkludert med at man primært var interessert i den virksomheten som menighetsrådet og/eller prestene har ansvaret for. I spørsmålstekstene er imidlertid begrepet *menigheten* brukt.

Etter å ha gjennomført telefonintervjuene sitter vi igjen med et inntrykk av at ansvarforhold og avgrensning av virksomheten i skjemaet må presiseres tydeligere. Erfaringene fra brukertesting viser gjerne at uklare oppgaver og avgresninger fører til tolkningsmangfold og usikkerhet hos brukerne.

Andre kommentarer til skjemaet

Kartlegging av dåpoppplæring er en viktig del av tematikken "Opplæring og diakoni". I skjemaet spørres det spesielt etter dåpsskole for 6- åringer. Vi har gjennom telefonintervjuene fått tilbakemelding på at dåpsskolen av praktiske grunner også gjennomføres på 2- klassetrinnet. Informanten kunne tenke seg at det sto "dåpsskole for 6-åringer eller tilsvarende" for ikke å utelukke andre muligheter.

Flere av informantene spør om "åpen kirke for menigheten" kan forstås i betydningen veikirke. For å presisere spørsmålet ytterligere, kan det være en ide å skive "ikke veikirke" i parentes i spørsmålsteksten.

4.3 Oppsummering av loggførte problemer

Hvem skal fylle ut hva?

Erfaringene fra pilotundersøkelsen har vist at det hersket noe forvirring om hvilke menighetsråd som var trukket ut til å rapportere kirkelige tjenstedata elektronisk. Årsaken til dette var blant annet et uheldig designet og timet påminnelsesbrev, samt at alle skjemaene (obligatoriske og frivillige) var samlet i én felles installasjonspakke. Dette resulterte i at en del menighetsråd rapportere tjenstedata (Skjema28) til tross for at de ikke var trukket ut til å delta. Vi opplevde at flere av menighetsrådene tok direkte kontakt med Statistisk sentralbyrå for å få en avklaring.

Nedlasting og installering av skjema oppfattes som både problematisk og for teknisk krevende

En optelling viser at de fleste av henvendelsene gjaldt opplevde problemer i forbindelse med nedlasting og installasjon av skjemapakken. I flere tilfeller sendte vi en forenklet trinnvis beskrivelse av nedlastningsprosedyrene på e-post. I noen tilfeller gjennomgikk vi trinnene på telefon mens brukeren forsøkte seg på nedlasting og installasjon.

Konklusjonen fra brukeroppfølgingen er at i forhold til kirkesektoren representerer en off-line-løsning som KOSTRA en forholdsvis høy inngangsterskel i forhold til nedlasting og installering av de aktuelle skjemaene. Tilbakemeldingene fra brukerne er relativt entydige: Det går forholdsvis greit både å svare på og å sende inn skjemaet. Nedlasting og gjenfinning av aktuelle skjema på egen harddisk oppleves imidlertid som både problematisk og tidkrevende. Vi konkluderer dessuten med at installasjonsveiledningen er for komplisert.

Vi har heller ingen altfor gode erfaringer med rapportering i to trinn. Det ser ut til at brukerne foretrekker direkte innsending fra menighetsrådsnivå. Lagring og åpning av ferdigutfylt skjema på fellesrådsnivå representerer et forsinkende ledd.

Hele pilotprosjektet har vært farget av at rapporteringen har skjedd på frivillig basis. Vi har respektert forsinkelser grunnet ressursproblemer, men hele tiden aktivt oppmuntret til deltakelse og/eller innspill til skjema- og datafangstdesign. Vi forstår også at pilotkommunene har vært i en situasjon med dobbelrapportering, og at enkelte ikke har ønsket å "strekke strikken" i denne omgang.

Nedenfor har vi listet opp ulike typer loggførte henvendelser:

- Ikke mottatt brev
- Ønsker fritak
 - Kapasitetsproblemer
 - Sykdom
 - Viser til frivillig deltakelse
 - Viser til intern organisering/desentralisert struktur/arbeidsdeling og ansvarsområder
 - Viser til allerede utfylt "Kirkelig årsstatistikk"
- Ønsker utsettelse
 - Kapasitetsproblemer
- Logistikkproblematikk (menighetsråd/fellesråd)
 - Uklart hvem man skal rapportere videre til
- Problemer med å laste ned og installere skjema
 - Har ikke brukernavn og passord
 - Brannmurproblematikk
 - Problemer med nedlastingsrutinen (for komplisert)
 - Skjønner ikke installasjonsveiledningen
 - Problemer med å finne igjen skjemaet på harddisken
 - Forveksling av HTML-skjema og pdf-fil/papirskjema
- Problemer med kontrollene i skjemaet
 - Problemer med navigering eller med forståelse av feilmeldingstekstene

4.4 Analyse av inndata

4.4.1 Innkomne skjema

Det er tre grupper av brukere som har levert data:

- Brukere i det opprinnelige pilotutvalget på 12 felleråd og 53 menighetsråd
- Brukere vi kontaktet *utenom* det opprinnelige pilotutvalget og som var interessert i å forsøke seg på elektronisk rapportering
- Brukere som lastet ned skjemapakken og som trodde de skulle svare på tjenesteskjemaet (skjema28 i installasjonspakken), selv om de *ikke* hadde mottatt eget brev om dette.

Vi har erfart at å legge et skjema som kun henvender seg til et fåtall brukere sammen med skjema som går til alle fellelrådene/menighetsrådene har vært gunstig for deltakerne i piloten (de kunne gjøre installasjonen av skjemaene samlet), men ugunstig for fellelråd og menighetsråd som *ikke* var omfattet av piloten. Vi har erfart at det oppsto noe forvirring i tilknytning til hvem som skulle rapportere tjenestedata.

- Av 6 ett-sokns fellelråd vi opprinnelig kontaktet, rapporterte 4 tjenestedata
- Av 7 fler-sokns fellelråd vi opprinnelig kontaktet, rapporterte 4 tjenestedata.
- I ytterligere to tilfeller ble data registrert på menighetsrådsnivå, men *ikke* videresendt av fellelrådet til Statistisk sentralbyrå.
- I ett av tilfellene ble grunndataene rapportert på papir direkte til SSB.

I tillegg rapporterte 19 andre fellelråd tjenestedata til SSB, hvorav kun ett hadde blitt forespurt om deltakelse i pilotprosjektet.

4.4.2. Gjennomgang av rapporterte data

En analyse av inndataene viser at skjemaet har enkelte svakheter, som bør rettes opp. Analysen viser følgende tendens:

- De fleste menighetsråd har rapportert fullstendig, men i noen tilfeller forekommer partielt frafall i form av blanke felt. Dette har skjedd i noen grad i del 7: Kirkemusikk og kulturarbeid, del 8: Frivillig arbeid, men også i enkelte tilfeller i del 5: Gudstjenester. I del 5, ser vi at i de tilfeller der brukeren har oppgitt 0 for antall gudstjenester, står antall deltakere blankt. Hvis antall gudstjenester er 0, bør cursor hoppe forbi spørsmålet om antall deltakere.
- I de fleste av tilfellene hvor menighetsrådet har oppgitt at de har samarbeid med andre sokn, finnes ingen opplysninger (registrerte data) om hvilke sokn de har samarbeidet med.
- Analysen viser også at det i noen tilfeller ikke er samsvar mellom antall gudstjenester oppgitt i spørsmål 5.1. og 5.2. Her må brukeren ha overstyrt den programmerte sumkontrollen, som gir feilmelding hvis de oppgitte størrelsene ikke samsvarer.
- I et fåtall av skjemaene finner vi eksempler på ekstremverdier, slik som 189 besøk av skoleklasser, og svært høye tall på ulike tilbud. Dette tror vi henger sammen med at brukeren har forholdt seg til det "gamle" skjemaet, der man i større grad spør om antall deltakere.
- Spørsmål 6.3. Andre opplærings- og diakonale tilbud til barn og unge, og 6.7. Diakonale tilbud til voksne er utformet på den måten at man bare skal krysse av hvis man har det aktuelle tiltaket. Det ligger således ingen kontroll som slår ut hvis samtlige avkrysningsbokser er tomme (som kan

være tilfelle). Analyse av inndataene viser at disse avkrysningsboksene gjerne står tomme. Et annen tolkning av blankt felt er at svarpersonen har glemt å svare på spørsmålet. I disse tilfellene får han/hun ingen melding om dette. Her bør skjemaet redesignes slik at hvert spørsmål før et svaralternativ for "ja" og ett for "nei", slik at blank automatisk genererer feilmelding.

5 Konklusjon og anbefalinger

Pilotprosjektet har hatt til hensikt å gjennomføre en datainnsamling i miniskala for å teste skjema og rapporteringsveier. Vi har konkludert med følgende:

- Det har hersket tvil om hvem som var omfattet av piloten. Rekrutteringsprosedyren har "sviktet" i den forstand at vi i tillegg til pilotkommunene har mottatt data fra flere andre brukere som trodde de skulle rapportere tjenestedata.
- Brukertestene viste at det både er tekniske og praktiske problemer i tilknytning til nedlastning og installering av skjemapakken. En optelling av loggførte, innkomne samtaler viser samme tendens. Terskelen for å komme inn i skjemaet er stor for den jevne bruker.
- Selve skjemaet oppleves innholdsmessig som betydelig forenkelt sammenlignet med foregående versjon. Det gjenstår imidlertid noe arbeid i tilknytning til utforming av veiledningstekster og relevante feilmeldingstekster. Bedre navigeringsmuligheter vil gjøre skjemaet mer brukervennlig.
- Brukene ønsker en økt samordning mellom hva som registreres til daglig i ulike datasystemer og data som skal rapporteres årlig. Brukerne ønsker seg vekk fra manuelle tellinger og over på et mer samkjørt, automatisert system. Det er en klar fordel dersom registreringen av grunddataene gjøres mest mulig kontinuerlig over året.
- Brukerne påpeker dårlig gjenkjennbarhet mellom papir- og e-skjemaversjonen.
- Rapportering i to trinn har mislykkes i den forstand at fellestrådene i noen tilfeller ikke har videresendt data til SSB.

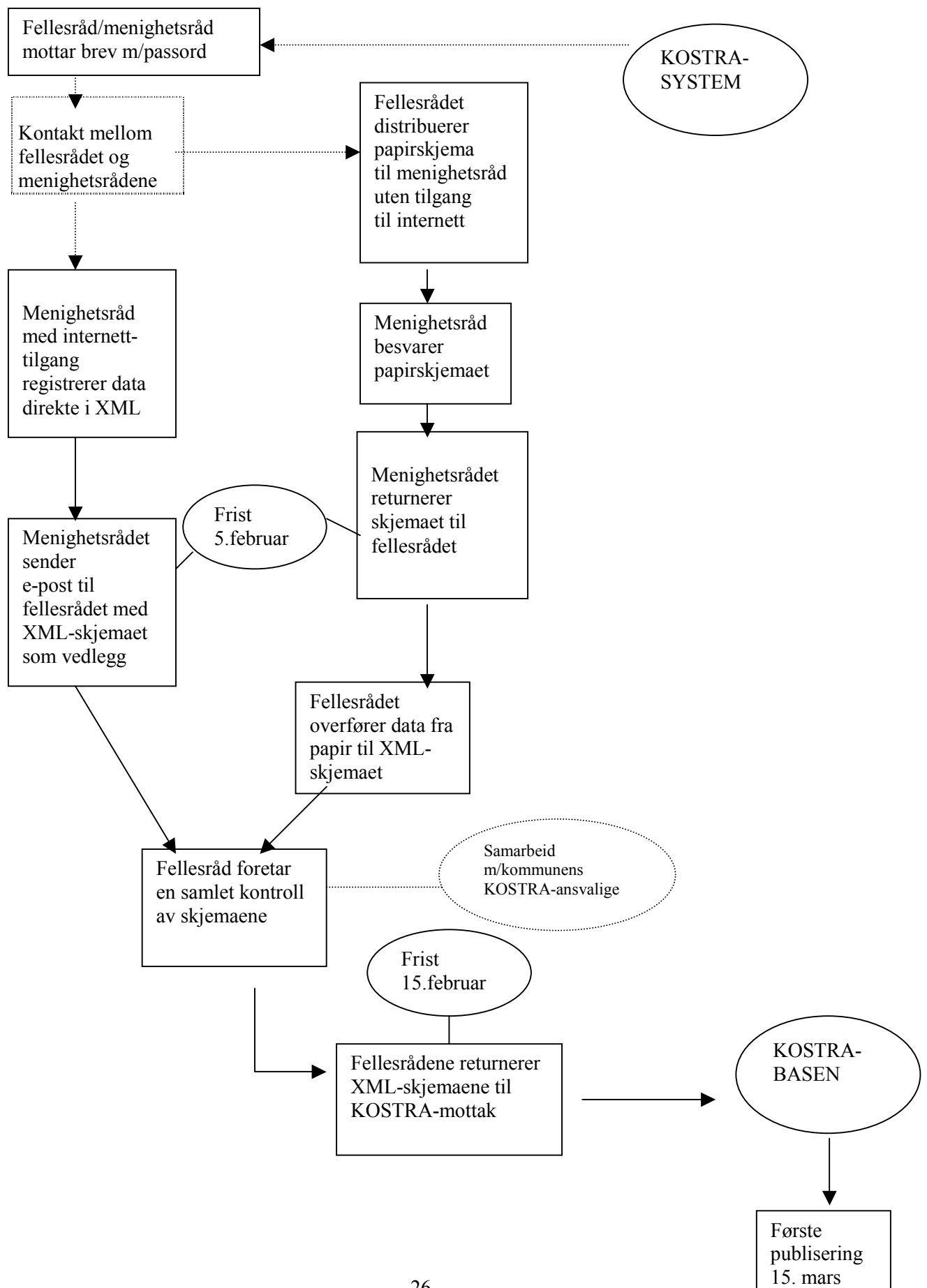
Det viktigste forbedringsområdet vil være å videreutvikle KOSTRA til en online-rapporteringsløsning. I dette tilfellet unngås prosedyren for nedlastning og installering av skjema, som etter våre erfaringer skapte tekniske og praktiske problemer for brukerne.

Det er også et klart forbedringspotensial i forhold til navigeringsmulighetene i selve skjemaet, og i forhold til programmering av kontroller og utforming av feilmeldingstekster. E-skjema og papirskjema bør dessuten harmoneres, med tanke på utvikling av et flermetodedesign for framtidig innrapportering. Vi vet at brukerne har behov for å skrive ut skjemaet. Vi bør være i stand til å tilby en utskriftsvennlig versjon av skjemaet selv om vi legger anstrengelsene i retning av elektronisk innrapportering for alle.

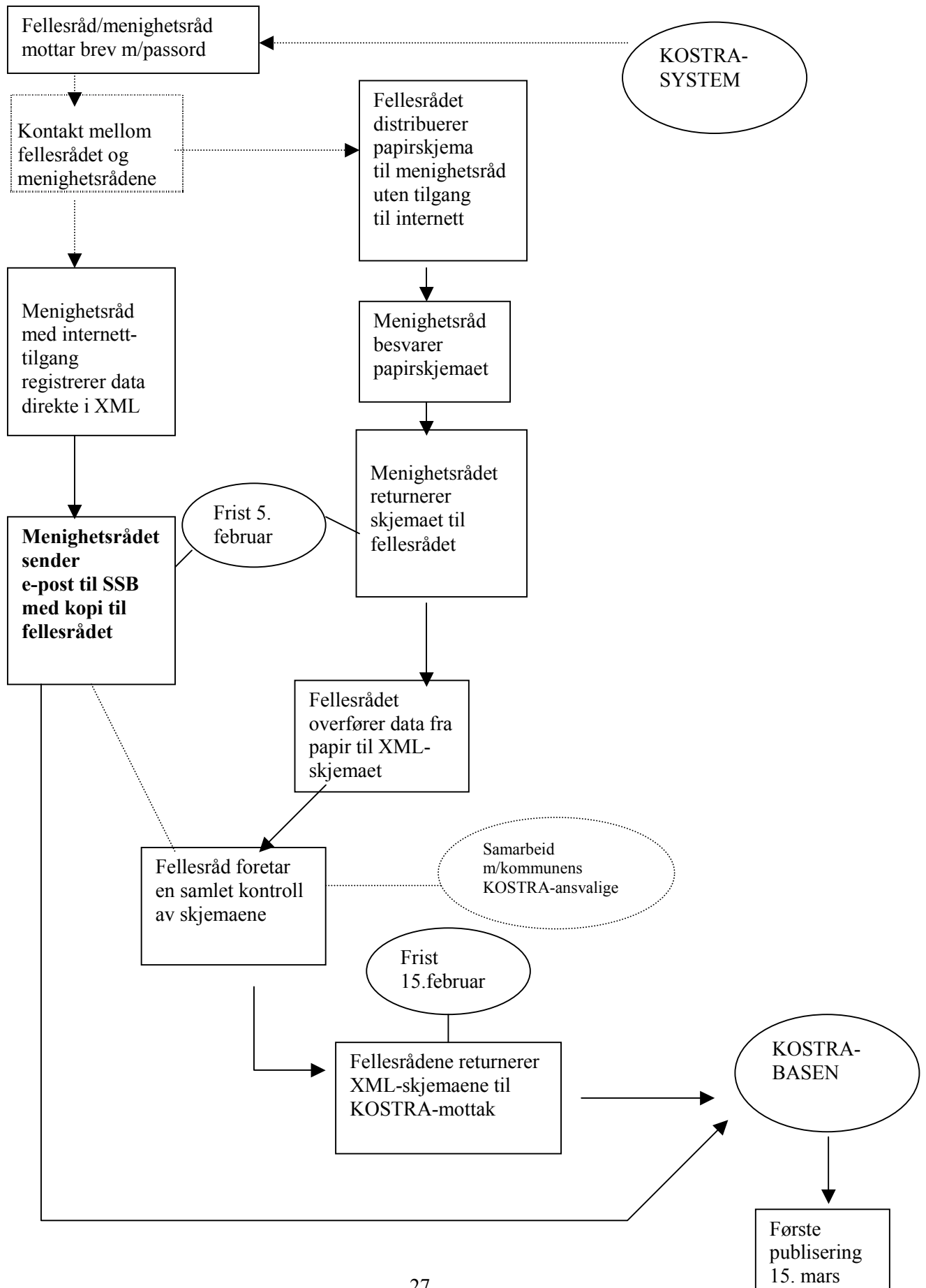
Erfaringene fra pilotprosjektet har gitt grunnlag for å foreslå en ny dataflyt. Vi har tegnet opp flyten i pilotprosjektet og forslag til ny flyt i figur 9 og 10. Det viktigste forslaget til endring er at menighetsrådene sender data direkte til SSB. Ansvarsområder for menighetsråd og fellestråd i forbindelse med rapporteringen bør dessuten avklares bedre enn tilfellet var for denne pilotrapporteringen.

Statistisk sentralbyrå anbefaler på bakgrunn av gjennomføringen av pilotprosjektet en opptrapping til fullskalarapportering i 2006.

Figur 9: Dataflyt for "Årsstatistikk for Den norske kirke" - Pilotdatainnsamling

Figur 10: Dataflyt for "Årsstatistikk for Den norske kirke" - Forslag til ny modell

Årsstatistikk for Den norske kirke

Skjemaet omfatter virksomhet i soknet for kalenderåret 2005.

Navn på sokn:

Kommunennummer:

Viktig: Det er viktig at utfyllingen blir utført nøyaktig, da skjemaet skal leses maskinelt. **Bruk blå eller svart penn.**Sett kryss slik: og ikke slik: Hvis kryss i feil rute:

Skriv tall slik:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Innmeldinger og utmeldinger

1 Hvor mange innmeldinger ble registrert? Unntatt dåpAntall
innmeldinger**2** Hvor mange utmeldinger ble registrert?Antall
utmeldinger

Kirkelige handlinger

3a Hvor mange dåpshandlinger (barn og voksne) ble utført i soknet?

Antall

3b Hvor mange av disse døpte hadde bostedsadresse i soknet?

Antall

4 Hvor mange ble konfirmert i soknet? Antall som deltok i forbønnshandlingen

Antall

5a Hvor mange kirkelige vigslers ble utført i soknet? Antall ekteskapsinngåelser med forbønn

Antall

5b I hvor mange av disse vigslene hadde minst én av ektefellene bostedsadresse i soknet?

Antall

6 Hvor mange forbønnshandlinger for borgelige inngåtte ekteskap ble utført i soknet?

Antall

7 Hvor mange gravferder ble utført? Antall jordpåkastelser, der jordpåkastelsen skjer

Antall

Gudstjenester

8a Hvor mange gudstjenester ble totalt holdt på søn- og helligdager? I kirken og andre steder. Regn med julaften, 1. og 17. mai, påske-, pinse- og nyttårsaften

Antall

8b Hvor mange deltok på gudstjenestene på søn- og helligdager?Totalt antall
deltakere**9a** Hvor mange gudstjenester ble totalt holdt utenom søn- og helligdager? Alle andre gudstjenester enn i spørsmål 8a.

Antall

9b Hvor mange deltok på gudstjenestene utenom søn- og helligdager?Totalt antall
deltakere**10** Hvor mange av gudstjenestene (8a og 9a) foregikk...

a.i soknets kirke(r)?

Antall

b.på institusjon i soknet?

Antall

c.et annet sted enn i soknets kirke(r) eller på institusjon i soknet?

Antall

I det følgende ønsker vi informasjon om noen utvalgte typer gudstjenester.

11 Hvor mange av følgende typer gudstjenester ble gjennomført?

a.	Gudstjenester med nattverd?	☐	Antall	____	Totalt antall til nattverd
b.	Gudstjenester med skriftemål?	☐	Antall	____	Totalt antall til skriftemål
c.	Familie- og barnegudstjenester? (Ikke julaften)	☐	Antall	____	Totalt antall deltakere
d.	Gudstjenester for ungdom?	☐	Antall	____	Totalt antall deltakere
e.	Gudstjenester for barnehage- og skolebarn ?	☐	Antall	____	Totalt antall deltakere
f.	Julaftensgudstjenester?	☐	Antall	____	Totalt antall deltakere
g.	Økumeniske gudstjenester?	☐	Antall	____	Totalt antall deltakere

I det følgende ønsker vi informasjon om kontakt med barnehager og skoler utenom gudstjenester.

12 Var barnehager på besøk i kirken utenom gudstjeneste?

- Ja → Antall besøk
 Nei

13 Var skoleklasser på besøk i kirken utenom gudstjeneste?

- Ja → Antall besøk
 Nei

14 Besøkte prest, kateket eller annen menighetsarbeider barnehage(r)?

- Ja → Antall besøk
 Nei

15 Besøkte prest, kateket eller annen menighetsarbeider skole(r)?

Barne-, ungdoms- og/eller videregående skole(r).

- Ja → Antall besøk
 Nei

16a Drev menigheten barnehage?

- Ja → **16b** Hvor mange barnehager ble drevet i menighetens regi?

- Nei → **17a** Antall barnehager Antall barn

Opplæring og diakoni

I det følgende er det snakk om den virksomheten som menighetsrådet og/eller prestene har ansvaret for.

17a Ble det utdelt 4-årsbok?

- Ja → **17b** Hvor mange mottok 4- årsbok?
 Nei

Antall

18a Arrangerte menigheten dåpsskole for 6-åringer?

- Ja → **18b** Hvor mange 6-åringer deltok på dåpsskole?
 Nei

Antall

19a Ble det utdelt bibel/Det nye testamentet til barn og unge? Utenom konfirmanter

- Ja → **19b** Hvor mange mottok bibel/Det nye testamentet?
 Nei

Antall

20a Drev menigheten søndagsskole eller tilsvarende grupper på hverdager?

- Ja → **20b** Hvor mange slike grupper drev menigheten?
 Nei

Antall grupper Antall barn

21 Hvilke andre opplærings- og diakonale tilbud gav menigheten til barn og unge? Sett kryss for aldersgruppe og oppgi antall ulike tilbud. Korgrupper skal ikke føres her.

- Barn under skolealder
 Barn i barneskolealder
 Barn i ungdomsskolealder, unntatt konfirmanter
 Konfirmanter, utenom obl. undervisning
 Unge etter konfirmasjonsalder

Antall tilbud
 Antall tilbud
 Antall tilbud
 Antall tilbud
 Antall tilbud

22a Gav menigheten egne opplæringstilbud for voksne som menighetsskole, serie med bibeltimer, alfakurs e.l.?

- Ja → **22b** Hvor mange slike tilbud var det?
 Nei → **23a**

Antall tilbud Antall personer som benyttet seg av tilbudene

23a Gav menigheten tilbud om bibelgrupper, bibelring eller husfelleskap for voksne?

- Ja → **23b** Hvor mange slike grupper var det?
 Nei → **24**

Antall grupper

24 Hvilke av følgende diakonale tilbud gav menigheten til voksne? Sett kryss for aktuelle tilbud og oppgi antall grupper

- Ekteskapsgrupper/
Samlivsgrupper Antall grupper
 Sorggrupper Antall grupper
 Eldretreff/-kveld
 Andre tilbud

Kirkemusikk og kulturarbeid

25a Hvor mange korgrupper for barn og unge hadde soknet?

Antall grupper Antall medlemmer

25b Hvor mange korgrupper for voksne/familiekor hadde soknet?

Antall grupper Antall medlemmer

26a Hvor mange konserter, musikkandakter o.l. ble gjennomført i menighetens regi? Gudstjenester og utleie skal ikke føres her

Antall konserter og musikkandakter Totalt antall besøkende

26b Hvor mange andre kulturarrangementer ble gjennomført i regi av menigheten? Teater, utstillinger o.l.

Antall kulturarrangementer

27 Var det tilbud om åpen kirke for menigheten?

- Ja
 Nei

I det følgende ønsker vi opplysninger om antall frivillige medarbeidere menigheten engasjerte gjennom året.

Frivillig arbeid

28 Hvor mange frivillige voksne medarbeidere var tilknyttet:

- a.gjennomføring av gudstjenester? Antall frivillige
- b.menighetens barne- og ungdomsarbeid? Antall frivillige
- c.menighetens diakonale arbeid? Antall frivillige
- d.komité- og utvalgsarbeid? Antall frivillige
- e.annet arbeid, f.eks. dugnad og menighetsblad? Antall frivillige

29a Gav menigheten tilbud om kurs for frivillige voksne medarbeidere?

- Ja →
- Nei →

29b Hvor mange slike kurs var det?

Antall kurs

30a

Misjons- og solidaritetsarbeid

30a Var menigheten engasjert i misjons- eller solidaritetsprosjekt i andre land? Vennskapsmenigheter føres også her

- Ja →
- Nei

30b Hvor mange slike prosjekt var menigheten engasjert i?

Antall prosjekt

Felles virksomhet med andre sokn

31 Hadde soknet fellestiltak med andre sokn på noen av følgende virksomhetsområder:

	Ja	Nei	Navn på sokn:
a. Gudstjenester?	☐	☐	____
b. Opplæring og diakoni?	☐	☐	____
c. Kirkemusikk/Kor/Kulturarbeid	☐	☐	____
d. Misjons- og solidaritetsarbeid?	☐	☐	____
e. Andre fellestiltak?	☐	☐	____

Ofringer, innsamlinger og gaver

Oppgi beløpene i hele kroner

32a Hvor stort beløp ble samlet inn ved offer/kollekt i kirken(e)?

kroner

→

32b Hvor stor del av beløpet var til egen virksomhet?

kroner

kroner

33 Hvor stort beløp ble samlet inn via menighetens givertjeneste?

kroner

kroner

34a Hvor stort beløp ble samlet inn ved andre innsamlinger, ved gaver, basarer, messer o.l.

kroner

→

34b Hvor stor del av beløpet gikk til egen virksomhet?

kroner

kroner

Vedlegg 2: Elektronisk versjon av "Årsstatistikk for Den norske kirke"

Skjema 28: Årsstatistikk for Den norske kirke - Microsoft Internet Explorer

Adresse C:\Programfiler\Kirkelig statistikk\skjema 2004 (Porsgrunn Kirkelige fellesråd)\Skjema_28.htm

Kirkelig årsstatistikk for 2004

Skjema nr: **28** Skjema navn: **Årsstatistikk for Den norske kirke**

Skjemaet omfatter virksomhet i soknet kalenderåret 2004

Hjemmel og funksjon: Testprogram for pilotdatainnsamling i 2004. Den eksisterende datainnsamlingen foretas av Norsk samfunnsvitenskapelig datateneste. Statistisk sentralbyrå utfører oppdraget for Kultur - og kirkedepartementet.

1. Opplysninger om fellesrådet

Kommunenr: Fellesrådets navn:

Navn skjemaansvarlig: E-post skjemaansvarlig: Tlf nr:

2. Opplysninger om menighetsrådet

Menighetsrådets navn: Organisasjonsnummer:

Menighetsrådets adresse: Postnr: Poststed:

3. Innmeldinger og utmeldinger

	Antall innmeldinger	Antall utmeldinger
1. Hvor mange innmeldinger ble registrert? Unntatt dåp	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2. Hvor mange utmeldinger ble registrert?	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Min datamaskin

Skjema 28: Årsstatistikk for Den norske kirke - Microsoft Internet Explorer

Adresse C:\Programfiler\Kirkelig statistikk\skjema 2004 (Porsgrunn Kirkelige fellesråd)\Skjema_28.htm

3. Innmeldinger og utmeldinger

	Antall innmeldinger	Antall utmeldinger
1. Hvor mange innmeldinger ble registrert? Unntatt dåp	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2. Hvor mange utmeldinger ble registrert?	<input type="text"/>	<input type="text"/>

4. Kirkelige handlinger

	Antall
1. Hvor mange dåpshandlinger (barn og voksne) ble utført i soknet?	<input type="text"/>
2. Hvor mange av disse døpte hadde bostedsadresse i soknet?	<input type="text"/>
3. Hvor mange ble konfirmert i soknet? Antall som deltok i forbønnshandlingen.	<input type="text"/>
4. Hvor mange kirkelige vigslere ble utført i soknet? Antall ekteskapsinngåelser med forbønn.	<input type="text"/>
5. I hvor mange av disse vigslene hadde minst en av ektefellene bostedsadresse i soknet?	<input type="text"/>
6. Hvor mange forbønnshandlinger for borgelige inngåtte ekteskap ble utført i soknet?	<input type="text"/>
7. Hvor mange gravferder ble utført i soknet? Antall jordpåkastelser.	<input type="text"/>

5. Gudstjenester

	Antall	Antall personer som benyttet seg av tilbudene
1. Antall gudstjenester	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Min datamaskin

Skjema 28: Årsstatistikk for Den norske kirke - Microsoft Internet Explorer

Adresse C:\Programfiler\Kirkelig statistikk-skjema 2004 (Porsgrunn Kirkelige fellesråd)\Skjema_28.htm

5. Gudstjenester

1. Antall gudstjenester

	Antall	Antall personer som benyttet seg av tilbudene
1. Hvor mange gudstjenester ble totalt holdt på søn- og helligdager ? I kirken og andre steder . Regn med julaften, 1. og 17. mai, påske-, pinse- og nyttårsaften.	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2. Hvor mange deltok på gudstjenestene på søn- og helligdager ?	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3. Hvor mange gudstjenester ble totalt holdt utenom søn- og helligdager ? Alle andre gudstjenester enn i spørsmål 5.1	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4. Hvor mange deltok på gudstjeneste utenom søn- og helligdager ?	<input type="text"/>	<input type="text"/>

2. Hvor mange av gudstjenestene (5.1 og 5.3) foregikk ..

	Antall
a.... i soknets kirke(r) ?	<input type="text"/>
b.... på institusjon i soknet ?	<input type="text"/>
c.... på et annet sted enn i soknets kirke(r) eller på institusjon i soknet ?	<input type="text"/>

I det følgende ønsker vi informasjon om ulike typer gudstjenester.

3. Hvor mange av gudstjenestene (5.1 og 5.3) var :

	Antall	Totalt antall til nattverd	Totalt antall til skrifte mål	Antall personer som benyttet seg av tilbudene
1. Gudstjenester med nattverd ?	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2. Gudstjenester med skriftemål ?	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Min datamaskin

Skjema 28: Årsstatistikk for Den norske kirke - Microsoft Internet Explorer

Adresse C:\Programfiler\Kirkelig statistikk-skjema 2004 (Porsgrunn Kirkelige fellesråd)\Skjema_28.htm

I det følgende ønsker vi informasjon om ulike typer gudstjenester.

3. Hvor mange av gudstjenestene (5.1 og 5.3) var :

	Antall	Totalt antall til nattverd	Totalt antall til skrifte mål	Antall personer som benyttet seg av tilbudene
1. Gudstjenester med nattverd ?	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2. Gudstjenester med skriftemål ?	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3. Familie - og barn gudstjenester ? (Ikke julaften)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4. Gudstjenester for ungdom ?	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
5. Gudstjenester for barnehage- og skolebarn ?	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
6. Julaftensgudstjenester ?	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
7. Økumeniske gudstjenester ?	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

I det følgende ønsker vi informasjon om kontakt med barnehager og skoler utenom gudstjenester

4. Var barnehager på besøk i kirken utenom gudstjeneste ?

Antall besøk av barnehager

Ja Nei

5. Var skoleklasser på besøk i kirken utenom gudstjeneste ?

Antall besøk av skoleklasser

Ja Nei

6. Besøkte prest, kateket eller annen menighetsarbeider barnehage(r) ?

Min datamaskin

Skjema 28: Årsstatistikk for Den norske kirke - Microsoft Internet Explorer

Eil >> | << Tilbake >> | Adresse C:\Programfiler\Kirkelig statistikkskjema 2004 (Porsgrunn Kirkelige fellesråd)\Skjema_28.htm | Gå til

I det følgende ønsker vi informasjon om kontakt med barnehager og skoler utenom gudstjenester

4. Var barnehager på besøk i kirken utenom gudstjeneste ?

Antall besøk av barnehager

Ja Nei

5. Var skoleklasser på besøk i kirken utenom gudstjeneste ?

Antall besøk av skoleklasser

Ja Nei

6. Besøkte prest, kateket eller annen menighetsarbeider barnehage(r) ?

Antall besøk av prest i barnehage

Ja Nei

7. Besøkte prest, kateket eller annen menighetsarbeider skole(r) ?

Barne-, ungdoms- og/eller videregående skoler.

Antall besøk av prest på skole

Ja Nei

8. Drev menigheten barnehage ?

Ja Nei

9. Hvor mange barnehager ble drevet i menighetens regi ?

Antall barnehager

Totalt antall barn

Min datamaskin

Skjema 28: Årsstatistikk for Den norske kirke - Microsoft Internet Explorer

Eil >> | << Tilbake >> | Adresse C:\Programfiler\Kirkelig statistikkskjema 2004 (Porsgrunn Kirkelige fellesråd)\Skjema_28.htm | Gå til

6. Opplæring og diakoni

I det følgende er det snakk om den virksomheten som menighetsrådet og/eller prestene har ansvaret for.

1. 4-årsbok/bibel/Det nye testamentet

Antall barn som mottok bok

1. Ble det utdelt 4-årsbok ? Ja Nei

2. Ble det utdelt bibel/Det nye testamentet til barn og unge ? Utenom konfirmanter Ja Nei

2. Dåpsskole/søndagsskole

Antall grupper

Antall personer som benyttet seg av tilbudene

1. Arrangerte menigheten dåpsskole for 6-åringer ? Ja Nei

2. Hvor mange deltok totalt på dåpsskole ?

3. Drev menigheten søndagsskole eller tilsvarende grupper på hverdager ? Ja Nei

4. Hvor mange slike grupper drev menigheten ?

3. Hvilke andre opplærings- og diakonale tilbud gav menigheten til barn og unge ?

Sett kryss for aldersgruppe og oppgi antall ulike tilbud. Korgrupper skal ikke føres her.

Antall tilbud

1. Barn under skolealder

2. Barn i barneskolealder

3. Barn i ungdomsskolealder, unntatt konfirmanter

Min datamaskin

Skjema 28: Årsstatistikk for Den norske kirke - Microsoft Internet Explorer

Eil >> << Tilbake Adresse C:\Programfiler\Kirkelig statistikk-skjema 2004 (Porsgrunn Kirkelige fellestråd)\Skjema_28.htm Gå til

3. Hvilke andre opplærings- og diakonale tilbud gav menigheten til barn og unge ?
 Sett kryss for aldersgruppe og oppgi antall ulike tilbud. Korgrupper skal ikke føres her.

		Antall tilbud
1. Barn under skolealder	☐	<input type="text"/>
2. Barn i barneskolealder	☐	<input type="text"/>
3. Barn i ungdomsskolealder, unntatt konfirmanter	☐	<input type="text"/>
4. Konfirmanter, utenom obligatorisk undervisning	☐	<input type="text"/>
5. Unge etter konfirmasjonsalder	☐	<input type="text"/>

4. Ga menigheten egne opplæringstilbud for voksne som menighetsskole, serie med bibeltimer, alfakurs etc. ?
 Ja Nei

5. Hvor mange slike tilbud var det ?

Antall tilbud	Antall personer som benyttet seg av tilbudene
<input type="text"/>	<input type="text"/>

6. Andre opplæringstilbud

	Antall grupper
1. Ga menigheten tilbud om bibelgrupper, bibelring eller husfelleskap for voksne ?	☐ Ja ☐ Nei <input type="text"/>
2. Hvor mange slike grupper var det ?	<input type="text"/>

7. Hvilke av følgende diakonale tilbud ga menigheten til voksne ?
 Sett kryss for aktuelle tilbud og oppgi antall grupper

	Antall grupper
☐	<input type="text"/>

Min datamaskin

Skjema 28: Årsstatistikk for Den norske kirke - Microsoft Internet Explorer

Eil >> << Tilbake Adresse C:\Programfiler\Kirkelig statistikk-skjema 2004 (Porsgrunn Kirkelige fellestråd)\Skjema_28.htm Gå til

7. Hvilke av følgende diakonale tilbud ga menigheten til voksne ?
 Sett kryss for aktuelle tilbud og oppgi antall grupper

	Antall grupper
1. Ekteskapsgrupper/Samlivsgrupper	☐ <input type="text"/>
2. Sorggrupper	☐ <input type="text"/>
3. Eldretreff/-kveld	☐ <input type="text"/>
4. Andre tilbud	☐ <input type="text"/>

7. Kirkemusikk og kulturarbeid

1. Hvor mange korgrupper for barn og unge hadde soknet ?

Antall grupper	Antall medlemmer
<input type="text"/>	<input type="text"/>

2. Hvor mange korgrupper for voksne/familiekor hadde soknet ?

Antall grupper	Antall medlemmer
<input type="text"/>	<input type="text"/>

3. Hvor mange konserter, musikkandakter o.l. ble gjennomført i menighetens regi ? Gudstjenester skal ikke føres her
 Gudstjenester og utleie skal ikke føres her

Antall konserter og musikkandakter	Antall personer som benyttet seg av tilbudene
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Min datamaskin

Skjema 28: Årsstatistikk for Den norske kirke - Microsoft Internet Explorer

Adresse C:\Programfiler\Kirkelig statistikk-skjema 2004 (Porsgrunn Kirkelige fellestråd)\Skjema_28.htm

4. Hvor mange andre kulturarrangementer ble gjennomført i regi av menigheten?

Antall kulturarrangementer

5. Var det tilbud om åpen kirke for menigheten ?

Ja Nei

8. Frivillig arbeid

I dette følgende ønsker vi opplysninger om antall frivillige medarbeidere menigheten engasjerte gjennom året.

1. Hvor mange frivillige voksne medarbeidere var tilknyttet:

	Antall frivillige
a...gjennomføring av gudstjenester ?	<input type="text"/>
b...menighetens barne- og ungdomsarbeid ?	<input type="text"/>
c...menighetens diakonale arbeid ?	<input type="text"/>
d...komité- og utvalgsarbeid	<input type="text"/>
e...annet arbeid, f.eks. dugnads- og menighetsarbeid ?	<input type="text"/>

1. Gav menigheten tilbud om kurs for frivillige voksne medarbeidere ? Ja Nei

2. Hvor mange slike kurs var det ?

Antall kurs

Min datamaskin

Skjema 28: Årsstatistikk for Den norske kirke - Microsoft Internet Explorer

Adresse C:\Programfiler\Kirkelig statistikk-skjema 2004 (Porsgrunn Kirkelige fellestråd)\Skjema_28.htm

9. Misjons- og solidaritetsarbeid

1. Var menigheten engasjert i misjons- og solidaritetsprosjekt i andre land ? Ja Nei

Vennskapsmenigheter føres også her.

2. Hvor mange slike prosjekt var menigheten engasjert i ?

Antall prosjekt

10. Felles virksomhet med andre sokn

Hadde soknet fellestiltak med andre sokn på noen av følgende virksomhetsområder ?

		Navn på sokn
1. Gudstjenester ?	☐ Ja ☐ Nei	<input type="text"/>
		<input type="text"/>
		<input type="text"/>
2. Opplæring og diakoni ?	☐ Ja ☐ Nei	<input type="text"/>
		<input type="text"/>
		<input type="text"/>
3. Kirkemusikk/kor/kulturarbeid ?	☐ Ja ☐ Nei	<input type="text"/>
		<input type="text"/>
		<input type="text"/>
4. Misjons- og solidaritetsarbeid ?	☐ Ja ☐ Nei	<input type="text"/>
		<input type="text"/>
		<input type="text"/>

Min datamaskin

Skjema 28: Årsstatistikk for Den norske kirke - Microsoft Internet Explorer

Adresse C:\Programfiler\Kirkelig statistikk-skjema 2004 (Porsgrunn Kirkelige fellesråd)\Skjema_28.htm

5. Andre fellestiltak ? Ja Nei

11. Ofringer, innsamlinger og gaver

	Beløp	Hvor stor del av beløpet var til egen virksomhet ? Kroner
1. Hvor stort beløp ble samlet inn ved offer/kollekt i kirken ? Oppgi beløpet i hele kr	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2. Hvor stort beløp ble samlet inn via menighetens givertjeneste ?	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3. Hvor stort beløp ble samlet inn ved andre innsamlinger, ved gaver, basarer, messer o.l. ?	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Kildefil:

Lagre Lagre som... Åpne...

Lagre og send som e-post...

About ProSale Filler Copyright (c) 2004 Comfact AB. Licensed to Statistisk sentralbyrå (SSB). For use in the Kostra project only. License no: 20040101.

Min datamaskin

Vedlegg 3: Rundskriv fra Den norske kirke

Den norske kirke

Rundskriv

Kirkerådet

nr. -2004

Til menighetsråd
kirkelige fellesråd
bispedømmeråd

Kirkelig årsstatistikk

I dette rundskrivet gis det informasjon om

- utfylling og frist for innsending av *Kirkelig årsstatistikk for 2004*
- det nye elektroniske skjemaet *Årsstatistikk for Den norske kirke*, som skal benyttes for registreringsåret 2005
- kirkelig årsstatistikk for 2003 – Rapporter/dokumentasjon.

Kirkelig årsstatistikk for 2004

Skjemaet "Kirkelig årsstatistikk for 2004" ble sendt ut til alle menigheter med Kirkerådets rundskriv nr 5-2003.

Det ferdig utfylte skjemaet skal sendes til kirkelig fellesråd innen 5. februar 2005. Fellesrådet kontrollerer og videresender samtlige skjemaer innen 15. februar til Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD), Hans Holmboesgt. 22, 5007 Bergen. Kopi av skjemaet sendes til bispedømmerådet og prostene. Skjemaet kan hentes fra nettet. Det ligger på NSD's nettside under dokumentasjonen: <http://www.nsd.uib.no/data/region/kirke>. Her ligger samtlige skjemaer. Skjemaet kan også hentes ned ved å gå inn på kirkens nettsted: www.kirken.no. Under overskriften *ressurser* finnes en rubrikk for kirkelig årsstatistikk. Papirversjon kan også fås ved henvendelse til Kirkerådets materiellekspedisjon, e-post: materiell@kirken.no, tlf. 23 08 12 19.

På bakgrunn av erfaringer med tidligere innsendte skjemaer, understrekes følgende punkter som bes leses for skjemaet utfylles:

- *Les veiledningen nøye*. Det er viktig at rubrikkene blir fylt ut så enhetlig og korrekt som mulig. Dette gjelder bl.a. retningslinjene for bruk av «0», dvs. ingen aktivitet eller registrering, (**strek**) «-», dvs. uaktuell aktivitet, **parentes** «()», dvs. tallet er anslått, og **blank**, dvs når rubrikken ikke skal fylles ut pga manglende opplysning.
- *Alle rubrikkene skal fylles ut*. Alle nøkkeltallene fra samtlige menigheter er fylt ut de to siste årene, hvilket bidrar til at statistikken er blitt svært god. Det bør være et mål at også resten av rubrikkene blir fylt ut.
- *Antall tiltak, antall samlinger og totalt antall deltakere* skal fylles ut. Dette gjelder særlig punkt 4 (barne- og ungdomsarbeid), punkt 8 (diakoni) og pkt 11 (bibelgrupper m.v.). Dette er svært viktige tall å få dokumentert både i forbindelse med kirkelig planlegging og overfor bevilgende myndigheter. Det kreves ikke helt nøyaktige tall og en nitid fremmøtere registrering, men rubrikkene skal gi et så godt bilde som mulig av omfanget av disse aktivitetene og oppslutningen om dem.
- *Det er kun den virksomhet og de aktiviteter som foregår i regi av menighetsrådet, prest og andre ansatte som skal rapporteres*. Det er ikke alltid like enkelt å trekke grensene for hva som skal tas med av menighetsaktiviteter som også er tilsluttet en frivillig kristelig organisasjon. Hovedprofilen

er at alt som foregår i regi av menighetsrådet, prest og andre ansatte og frivillige og som inngår i menighetsrådets virksomhetsansvar og regnskap, skal tas med. En aktivitet, en gruppe, et kor, en barnegruppe osv., tas med selv om den er innmeldt i en organisasjon, dersom arbeidet betraktes som en del av menighetsrådets arbeid og inngår i menighetsrådets virksomhetsansvar. Hvis ikke tas den med under pkt. 12.2.1.

- Under rubrikkene *frivillig arbeid* (frivillige medarbeidere/ledere innen barne- og ungdomsarbeid (4.3 og 4.6) og innen diakoni (8.3)) tas med antall medarbeidere og medhjelpere som er engasjert på disse feltene enten oppgavene de gjør og tiden de bruker er stor eller liten.

NYTT elektronisk skjema for Årsstatistikk for Den norske kirke fra 2005

Skjemaet som skal benyttes for kalenderåret 2005, vil innholdsmessig være en god del forandret i forhold til skjemaene som har vært benyttet de senere årene. Det nye skjemaet er utarbeidet av en arbeidsgruppe under ledelse av Statistisk sentralbyrå (SSB) i samarbeid med Kultur- og kirke departementet (KKD), Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon (KA), Stiftelsen Kirkeforskning (KIFO), Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD) og Kirkerådet. Aktuelle brukergrupper har også bidratt med innspill i utarbeidelsen av skjemaet. Selv om det er en god del forandringer og forenklinger, er det lagt vekt på å videreføre de data som kirkelige organer anser som viktige.

Det nye skjemaet (papirversjon) vedlegges dette rundskrivet. Selve rapporteringen vil imidlertid skje på et elektronisk skjema som kan lastes ned via ssb.no eller via link fra kirken.no. Det vil også bli adgang til å sende inn skjemaet i papirversjon.

Skjemaet skal først benyttes for kalenderåret/registreringsåret 2005 og sendes inn innen 15. februar 2006 til SSB. Nærmere veiledning om utfyllingen av skjemaet vil foreligge i god tid før skjemaet skal sendes inn.

Det elektroniske skjemaet kan sendes via e-post direkte til SSB med kopi til fellesrådene, eller via fellesrådene. Bispedømmerrådet ønsker også kopi av det utfylte skjemaet. Deler av dataene vil inngå i KOSTRA-rapporteringen, og vil bli publisert sammen med andre data fra kirkelig sektor. Med et slikt opplegg vil vi effektivisere datainnsamlingen, og menighetene vil kunne få raskere tilbakemeldinger om opplagte feil eller mangler i det elektronisk utfylte skjemaet.

Nærmere informasjon om statistikkskjemaet, ansvaret for utfylling av skjemaet m.v. blir gitt i egne rundskriv.

Pilotprosjekt

Om lag 50 menigheter vil delta i et pilotprosjekt, og vil bli bedt om å fylle ut det nye skjemaet elektronisk med tall for 2004, slik at vi får testet utfyllingen av skjemaet og rapporteringsmåte. Det er bare pilotmenighetsråd/-fellesråd som i denne omgang vil få tilgang til det elektroniske skjemaet. De sokn (menighetsråd og fellesråd) som dette gjelder vil motta et eget informasjonsbrev fra SSB.

Kirkelig årsstatistikk for 2003

Nøkkeltallene for 2003 er samlet og lagt inn i **NSD's Kirke database**. Her finnes dataene samlet for alle sokn, og dataene er lagt ut på fellesrådsnivå, prostinivå, bispedømmenivå og på nasjonalt nivå. Dokumentasjon og tallmaterialet ligger på NSD's nettside <http://www.nsd.uib.no/data/region/kirke>.

Kirkerådet har utarbeidet en ”**Tilstandsrapport for Den norske kirke 2002 – 2003**”, som bygger på den kirkelige statistikken. Rapporten presenterer fakta og viser utviklingen på en rekke sentrale områder i perioden 1998 – 2003. Rapporten ligger ute på kirkens nettsider, men kan også bestilles fra Kirkerådets materiellekspedisjon og koster kr. 50,- Se mailadresse ovenfor.

”**Den norske kirke i tall 2002**” presenterer kirkelig statistikk (menighetsstatistikken) på fellesrådsnivå og pr. bispedømme. Heftet inneholder også sentrale utviklingstrekk i Den norske kirkes virksomhet 1998 – 2002. Dette er 6. utgave av rapporten. Rapporten utgis av KIFO i samarbeid med NSD, og kan bestilles pr e-post: kifo@kifo.no- Pris kr. 200,-.

Kirkelig regnskapstall og tall fra KOSTRA finnes i Statistisk sentralbyrå omfattende statistikkdatabase: www.ssb.no/kirkeregn eller www.ssb.no/kostra/

Oslo, desember 2004

Erling J. Pettersen
direktør

Vedlegg:

Årsstatistikk for Den norske kirke

Kopi:

Kultur- og kirke departementet
Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon
Statistisk sentralbyrå

Vedlegg 4: Brev til alle kirkelige fellestråd og menighetsråd

Oslo, dato
Deres ref.: , Vår ref.:
Saksbehandler: Trond Johansen
Seksjon for offentlige finanser

Rapportering for regnskapsåret 2004 for kirkelige fellestråd og menighetsråd

Dette brevet med vedlegg inneholder informasjon om regnskapsrapportering for de kirkelige fellestråd og menighetsråd for 2004, og pilotdatainnsamling for innrapportering av tjenestedata.

Hjemmel for innhenting av regnskapsoppgaver fra kirkelig fellestråd og menighetsråd er lov av 7. juni 1996 om Den norske kirke, og § 7 i «Forskrift om økonomiforvaltningen for kirkelige fellestråd og menighetsråd i Den norske kirke» av 25. september 2003.

Fra og med regnskapsåret 2004 skal menighetsrådene selv stå for rapporteringen av sine regnskaper, jf. også pkt 3 nedenfor. Tidligere har regnskapsrapporteringen fra menighetsrådene i kommuner med flere sokn vært gjennomført ved at regnskapsopplysningene fra de enkelte menighetsrådene har blitt summert i et eget skjema. Ansvar for å innhente disse opplysningene og oversende summeringsskjemaet til Statistisk sentralbyrå har ligget til fellestrådet. Selv om fellestrådene ikke lenger vil ha dette ansvaret, ber vi likevel om at fellestrådene bistår og følger opp menighetsrådene.

Det er for regnskapsåret 2004 lagt opp til at rapporteringen av regnskapsopplysninger kan skje elektronisk, jf. pkt 1 og 2 nedenfor. For fellestrådene innebærer dette at rapporteringen kan skje gjennom utfylling av elektronisk skjema eller gjennom filuttrekk. For menighetsrådene må elektronisk rapportering skje gjennom bruk av elektroniske skjemaer. I disse skjemaene punses regnskapstall direkte inn i skjemaet og sendes som vedlegg på mail. Selv om det fortsatt vil være anledning til å rapportere regnskapsopplysningene på papir, vil det være ønskelig at flest mulig benytter seg av de elektroniske løsningene.

Elektronisk innrapportering kan skje fra og med 3. januar 2005. Frist for innrapportering av regnskapsdata er satt til 15. mars 2005. Rapporteringsadressen i SSB er 'xmlmottak@kostra.no'

1. De viktigste opplysningene vedrørende rapporteringen og andre forhold som bør vies oppmerksomhet

Installasjonsprogram for elektroniske skjema og filuttrekk lastes ned fra SSBs nettsider. For nærmere informasjon, se veiledning på våre nettsider www.ssb.no/vis/kostra/kirke/2004/main.html

Ved *installasjon* av skjemaene må *fellesrådenes organisasjonsnummer og pin kode* legges inn. Denne kombinasjonen av organisasjonsnummer og pin kode benyttes som kontroll i mottaket i SSB. Hvert fellestråd og menighetsråd vil få tilsendt eget brev med pinkode.

Når det gjelder menighetsrådene må disse under 'menighetsrådets navn' i skjemaet velge dette fra en ferdig definert "dropliste" i skjemaet etter installasjon. Organisasjonsnummer og liste over de menighetsråd som skjemaet inkluderer kommer automatisk opp når menighetsrådets navn er valgt. Det går ikke an å fjerne eller endre på de forhåndsutfylte opplysningene. Ev. kommentarer /nye opplysninger kan gis i egen e-post til kontaktpersonen for skjemaet.

2. Praktiske opplysninger

Datamottak og brukertjeneste i SSB

Det vil være en egen brukertjeneste knyttet til rapporteringen. Spørsmål til brukertjenesten kan stilles via e-post og telefon. Vi oppfordrer til at det fortrinnsvis benyttes e-post.

E-postadressen er kostra-support@ssb.no

Telefonnummeret er 62 88 51 70

Telefontjenesten vil være bemannet i periodene 3. januar - 15. april 2005 (for ordinær rapportering). Åpningstid er kl. 8.00 - 15.45.

Ut over åpningstiden henviser vi til bruk av e-post.

Fellesrådene og menighetsrådene kan følge med i status for sin innrapportering på SSBs Internettsider, www.ssb.no/vis/kostra/kirke/2004/main.html (klikk på "Status innrapportering"). En vil der kunne følge rapportene gjennom SSBs mottaksapparat, og se om rapporten godkjennes eller avvises pga. feil. Vi oppfordrer generelt til å følge med på ssb's internettsider i rapporteringsperioden for raskt å få tilgang til eventuell ny informasjon.

IT-løsninger for innsending av data

På SSBs Internettsider www.ssb.no/vis/kostra/kirke/2004/main.html blir følgende lagt ut:

- ✓ Installasjonsprogram for elektroniske skjemaer
- ✓ Teknisk veileder XML innrapportering (Elektroniske skjemaer)
- ✓ Installasjonsprogram for flatfilskonvertering med kontrollprogram
- ✓ Kontrollprogram for filuttrekk regnskap
- ✓ Håndbok for kirkelige fellestråd - rapportering 2004 (for filuttrekk)

Passord for nedlasting av elektroniske skjema og for tilgang til statusrapportene vil bli sendt fellestrådene og menighetsrådene i eget brev.

3. Regnskapsrapportering

Det skal leveres følgende regnskapsrapporter:

- ✓ Fellestrådene:
 - Bevilgningsregnskap og balanserapport som filuttrekk (skjema 0F bevilgningsregnskap og 0G balanse)
 - eller
 - Bevilgningsregnskap og balanse som elektroniske skjema (skjema 31A og 31B).

✓ Menighetsrådene:

Bevilgningsregnskap og balanse som elektroniske skjema (skjema 31C og 31D).

Håndbok for kirkelige fellesråd - rapportering 2004 (vedlagt til fellesråd) gir detaljert informasjon om regnskapsrapporteringen ved hjelp av filuttrekk.

Ev. spørsmål om rapporteringen rettes til Trond Johansen, tlf. direkte 21 09 44 47, e-post trj@ssb.no.

4. Kirkelige tjenestedata

For rapporteringsåret 2005 er det utarbeidet et nytt skjema for innrapportering av kirkelige tjenestedata. 50 fellesråd /menighetsråd er valgt ut til å være med i en pilotundersøkelse for å teste skjema og rapporteringsvei med data for 2004. Disse fellesrådene/menighetsrådene vil motta eget brev med informasjon om pilotundersøkelsen.

Vi ønsker lykke til med rapporteringen!

Med hilsen

Trond Johansen
Førstekonsulent

Vedlegg:

1. Papirkopier av skjema 31A-31D til fellesråd. Skjema 31C og 31D til menighetsråd
2. Håndbok for kirkelige fellesråd-rapportering 2004 (Kun til fellesråd)

Likelydende brev er sendt til alle fellesråd og menighetsråd

Kopi: Kultur-og kirke departementet
Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon
Kirkerådet

Vedlegg 5: Brev til pilotfellesråd og -menighetsråd

Oslo, 10.01.2005

Deres ref.: , Vår ref.:

Saksbehandler: Anne Sundvoll

Seksjon for datafangstmetoder

Pilotundersøkelse for elektronisk innrapportering av kirkelige tjenstedata

1. Formålet med pilotundersøkelsen

Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomfører nå en pilotundersøkelse for elektronisk innrapportering av kirkelige tjenstedata. Undersøkelsen omfatter 50 menighetsråd og 13 fellesråd. Alle menighetsråd og fellesråd som mottar dette brevet er trukket ut til å delta i piloten. Det er frivillig å delta, men vi håper at flest mulig kan bistå oss i arbeidet med å utvikle et mest mulig brukervennlig skjema. Alle som deltar i pilotundersøkelsen vil motta en rapport som oppsummerer erfaringene fra piloten.

Hensikten med pilotundersøkelsen er å teste ut skjemainnhold og rapporteringsmåte. Det nye skjemaet med tittelen "Årsstatistikk for Den norske kirke" ber om noen av de samme opplysningene som det eksisterende skjemaet ("Kirkelig årsstatistikk"), men er lagt betydelig om i forhold til skjemaet dere er vant til. Vi ønsker spesielt å teste ut hvordan de nye spørsmålene fungerer, og hvordan menighetsrådene og fellesrådene mestrer elektronisk innrapportering av tjenstedata. Derfor ønsker vi også å kontakte noen av dere for tettere oppfølging underveis i rapporteringsperioden. Siden vi er i en testfase, foreligger det nye skjemaet foreløpig på én målform.

2. Nedlasting av det elektroniske skjemaet - menighetsråd og fellesråd

Installasjonsprogram for det elektroniske skjemaet lastes ned fra SSBs nettside.

www.ssb.no/vis/kostra/kirke/2004. For nærmere informasjon om selve installeringen, se veiledning på våre nettsider. Vi har laget en felles installasjonspakke for regnskapsskjema og tjenesteskjema. Installasjonen gjøres kun én gang av hvert menighetsråd og fellesråd. Dersom installasjonen allerede er utført i forbindelse med nedlasting av regnskapsskjemaene, er det ikke nødvendig å gjøre dette en gang til. Tjenesteskjemaet har tittelen skjema_28.

Ved installasjonen må *organisasjonsnummer* og *pin kode* legges inn. Denne kombinasjonen av organisasjonsnummer og pin kode benyttes som kontroll i mottaket i SSB. Alle menighetsråd og fellesråd har allerede fått tilsendt eget brev med pin kode.

3. Utfylling av skjema - menighetsrådet

Vi ber om at menighetsrådet fyller ut skjema_28, og sender det som vedlegg til e-post til fellesrådet innen 5. februar. Veiledning til utfylling av selve skjemaet ligger vedlagt dette brevet.

4. Kontroll av skjema - fellesrådet

Fellesrådet vil motta skjema_28 som vedlegg til e-post fra sine menighetsråd. Vi ber om at fellesrådet kontrollerer data og sender skjemaet videre inn til datamottaket i Statistisk sentralbyrå innen 15. februar. Beskrivelse av framgangsmåte ved mottak, kontrollering og videresending av data er vedlagt.

Menighetsrådene og fellesrådene kan følge med i status for innrapportering på SSBs nettsider, www.ssb.no/vis/kostra/kirke/2004 (klikk på "Status innrapportering").

5. Datamottak og brukertjeneste i SSB

Det vil være en egen teknisk brukertjeneste tilknyttet rapporteringen. Spørsmål til brukertjenesten kan stilles via e-post og telefon. Vi oppfordrer til at det fortrinnsvis benyttes e-post.

E-postadressen er kostra-support@ssb.no
Telefonnummeret er 62 88 51 70

Telefontjenesten vil være bemannet i periodene 10. januar - 15. februar 2005.
Åpningstid er kl. 8.00 - 15.00. Ut over åpningstiden henviser vi til bruk av e-post.

6. Praktiske opplysninger

Elektronisk innrapportering kan skje fra og med 10. januar 2005. Spørsmål om selve skjemautfyllingen kan rettes til Liv Taule, tlf. direkte 62 88 53 00, e-post lfo@ssb.no eller Anne Sundvoll, tlf. direkte 21 09 42 31/400 20 382, e-post asu@ssb.no

Da ønsker vi lykke til med pilotrapporteringen!

Med hilsen

Anne Sundvoll
seniorrådgiver

Vedlegg:

1. Veiledning til utfylling av skjema_28

Kopi: Kultur- og kirke departementet
Kirkerådet

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 2005/12 A. Akselsen, S. Lien, Ø. Sivertstøl: FD - Trygd. Variabelliste. 56.
- 2005/13 T. Seland Forgaard: Monitor for sekundærflytting. En deskriptiv analyse om sekundærflyttinger blant flyktninger som ble bosatt i Norge i perioden 1994-2003. 48s.
- 2005/14 O. Villund: Kvalitet på yrke i registertbasert statistikk. Resultater og utfordringer. 48s.
- 2005/15 E. Engeli, M. Steinnes og V.V. Holst Bloch: Tilgang til friluftsområder. Metode og resultater 2004. 38s.
- 2005/16 G. Dahl: Uførepensjonisters bakgrunn. 56s.
- 2005/17 W. Drzwi: Økonomisk-politisk kalender 1964-1999
- 2005/18 A. Rolland: KOSTRA, tjenestekvalitet og kompetansefordeling i supermarkedstaten. 45s.
- 2005/19 H. Tønnseth. Årsrapport 2004. Kontaktutvalget for helse- og sosialstatistikk 10s.
- 2005/20 N.K. Buskoven: Vertskommunekompensasjon - kartlegging av kommunenes utgifter til asylmottak. 49s.
- 2005/21 H.C. Hougen: Omnibusundersøkelsen oktober/november 2004. Dokumentasjonsrapport. 52s.
- 2005/22 D. Sve, L. Solheim og G. Haraldsen: Eldres kvalitet. Dokumentasjon av datafangsten. 64s.
- 2005/23 E. Rauan: Undersøking om foreldrebetaling i barnehagar, januar 2005. 45s.
- 2005/24 L. Østby: Bruk av velferdsordninger blant nyankomne innvandrere fra de nye EØS-medlemslandene. 36s.
- 2005/25 A. Fagereng: Reestimering av faktoretterspørselen i KVARTS. 72s.
- 2005/26 O. Haugen: Utrekning av vektorer til inntekts og formuesundersøkingane 2000, 2001 og 2002. 56s.
- 2005/27 M. Bråthen, J.I. Hamre og T. Pedersen: Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak. Beskrivende analyse av deltakerne i 2002 og forslag til ny evalueringsmetode. 33s.
- 2005/28 M. Høstmark: Forundersøkelse om kommunale helseutgifter knyttet til bosetting av flyktninger. 48s.
- 2005/29 A. Vedø: Analyse av revisjon. Lønn i bygge- og anleggsvirksomhet. 43
- 2005/30 H.C. Hougen: Samordnet levekårsundersøkelse 2004 - tverrsnittsundersøkelsen. Dokumentasjonsrapport. 139s.
- 2005/31 T. Hægeland, L.J. Kirkebøen og O. Raaum: Skoleresultater 2004. En kartlegging av karakterer fra grunn- og videregående skoler i Norge. 89s.
- 2005/32 A. Rolland: Brukertilfredshetsmålinger i offentlig sektor. Utredning for Moderniseringsdepartementet og regjeringens handlingsplan for modernisering. 96s.
- 2005/33 K. Aasestad, A. Finstad og K. Loe Hansen: Bruk av helsefarlige produkter i grafisk industri. 27s.
- 2005/34 S.W. Bogen, K. Digre, A. Hedum, T. Hægeland, T.K. Schjerven og B. Vold: Et system for statistikk omstatlig virksomhet. Forprosjektnotat. 44s.
- 2005/35 Kostra. Arbeidsgrupperapporter 2005. 230s.
- 2005/36 D. Rafat: Produksjonsopplegg for foreløpige tall i industristatistikken. 46s.
- 2005/37 T. Dale og B. Hole: Evaluering av elektroniske skjemaer i KOSTRA. Case: Skjema 20 - Fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø. 55s.